

Samen Oegstgeest!

Beleidsplan sociaal domein 2021 - 2024

Samen Oegstgeest!

Beleidsplan voor het sociaal domein 2021 - 2024

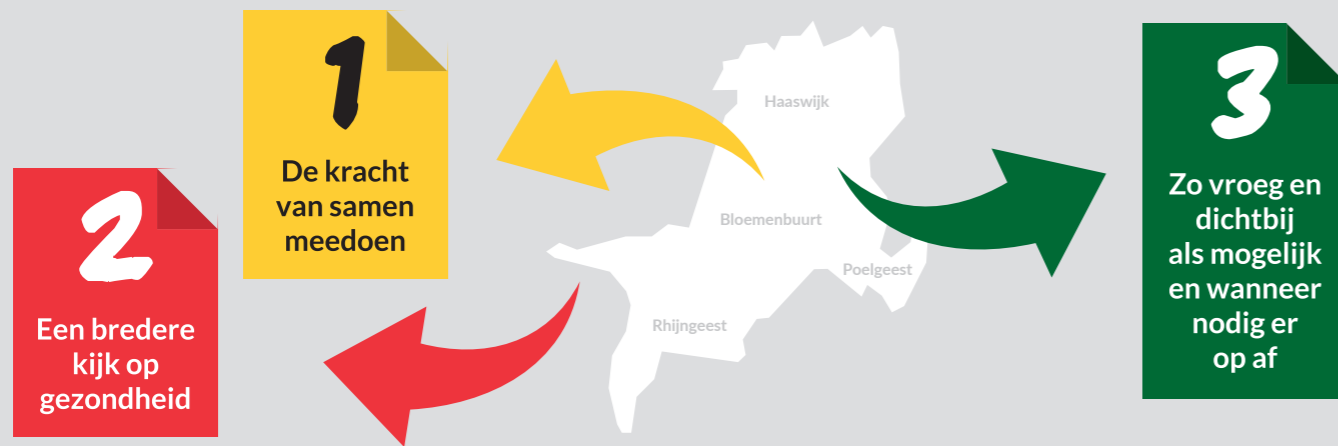

In dit beleidsplan beschrijven we in 21 doelen wat we de komende jaren willen bereiken in het sociaal domein van Oegstgeest.

3 uitgangspunten

De doelen zijn een uitwerking van onze visie op het sociaal domein.

De visie vatten we samen in 3 uitgangspunten:

Aansturen

Als regisseur in het sociaal domein sturen we op:

5 thema's

We gaan met elkaar werken aan 21 doelen verdeeld over 5 thema's:

Thema I - Naar financiële zelfredzaamheid

1. Inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm maken gebruik van het minimabeleid
2. Inwoners met een bijstandsuitkering toeleiden naar werk en opleiding
3. Inwoners met een bijstandsuitkering zetten zich in voor de samenleving
4. Jeugdige werklozen vinden werk of een vervolgopleiding
5. Inwoners met problematische schulden krijgen schuldhulpverlening

Thema II - Samen meedoen

6. Inwoners zetten zich in als vrijwilliger
7. Eenzaamheid pakken we samen aan
8. Meedoen en ontwikkelen met kunst & cultuur
9. Stashouders burgeren in

Thema III - Een brede kijk op gezondheid

10. Inwoners hebben de mogelijkheden om voldoende te bewegen
11. Inwoners gebruiken minder alcohol en drugs
12. Inwoners hebben een gezond gewicht.

Thema IV - Ondersteuning in de eigen omgeving

13. De inzet van voorliggende voorzieningen is primair
14. We dringen huiselijk geweld terug
15. We ondersteunen kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving
16. We bieden ondersteuning voor mantelzorgers

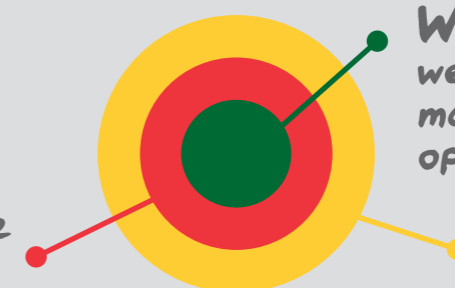

Thema V - Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

17. Een sterke basis voor de jeugd
18. Onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs
19. Jeugdigen behalen een startkwalificatie
20. Voorkomen en verminderen van opgroei- en opvoedproblemen
21. We bieden passende jeugdhulp

Zo beschrijven we de doelen

Hoe bereiken we deze opgaven?

Waarom kiezen we voor deze maatschappelijke opgaven?

Wat willen we concreet bereiken?

Inhoud

Inleiding	5
1. Visie en sturing in het sociaal domein	7
2. Thema I: Naar financiële zelfredzaamheid	13
3. Thema II: Samen meedoen	19
4. Thema III: Een brede kijk op gezondheid	27
5. Thema IV: Ondersteuning in de eigen omgeving	31
6. Thema V: Hulp bij goed opgroeien en opvoeden	37
Financieel overzicht	45
Monitoring en (tussentijdse) evaluatie	46

Inleiding

Als gemeente spelen we een belangrijke rol in de zorg voor en ondersteuning van onze inwoners. De gemeente Oegstgeest heeft de afgelopen jaren intensief gewerkt aan een goed voorzieningenniveau voor haar inwoners. Denk aan het toegankelijk maken van voorzieningen in de Wet maatschappelijke ondersteuning, de Jeugdwet en de uitvoering van de Participatiewet. Het fundament staat! Tegelijkertijd staat de gemeente Oegstgeest de komende jaren voor uitdagingen.

In dit nieuwe beleidsplan 'Samen Oegstgeest 2021-2024' kijken we naar wat goed gaat, wat beter kan en waar kansen en mogelijkheden liggen om de sociale basis in Oegstgeest verder te versterken. Als gemeente zijn we, met onze partners, aan zet om (kwetsbare) inwoners te faciliteren om mee te kunnen doen aan de samenleving, in het onderwijs, cultuur, sport en (vrijwilligers)werk. De eerste jaren na de grote decentralisaties in het sociaal domein zijn goed verlopen. Er is echter een langere periode nodig om toe te werken naar de oorspronkelijke bedoeling: het bevorderen van veerkracht en eigen regie zodat iedereen kan blijven meedoen in een inclusieve samenleving. Juist in een periode waarin we als gemeente ook in financieel opzicht uitdagingen kennen, is het van belang dat we met onze partners en inwoners aan de slag gaan om een goed en betaalbaar voorzieningenniveau vast te houden. We zijn samen Oegstgeest!

Coronacrisis 2020/2021

De wereldwijde pandemie en crisis heeft een grote impact op inwoners en de zorg- en dienstverlening in ons dorp. We zijn enorm trots op onze partners, inwoners, ouders en vrijwilligers die zich de afgelopen periode onvermoeibaar hebben ingezet om eenzaamheid te voorkomen, burenhulp te bieden en jeugdigen te ondersteunen bij het volgen van onderwijs. We zitten nog midden in de crisis. Er blijven veel onzekerheden over de gevolgen op de korte en langere termijn voor onze inwoners. Er is gelukkig een nieuw perspectief dat we met vaccinaties geleidelijk aan weer kunnen opbouwen, maar onzekerheden in de toekomst blijven. We hebben ervoor gekozen om in dit beleidsplan aandacht te houden voor de gevolgen van

de coronacrisis. We benutten de opgedane (positieve) ervaringen (bijvoorbeeld met beeldbellen, apps voor GGZ-ondersteuning en spontane burenhulp) en we monitoren de effecten van deze crisis om op tijd te reageren en zo problemen en knelpunten in de toekomst te voorkomen.

Een integraal beleidsplan

De verschillende beleidsterreinen hangen met elkaar samen en versterken elkaar. Inwoners hebben bijvoorbeeld te maken met meerdere vormen van ondersteuning voor henzelf en/of hun kinderen. We bieden daarom onze inwoners, de gemeenteraad en partners met dit beleidsplan een integraal beeld van het sociaal domein in Oegstgeest. Ook sluiten we op deze manier aan bij de inrichting van de gemeentebegroting en kan de gemeenteraad aan de hand van actuele ontwikkelingen jaarlijks accenten (ver)leggen. Het beleidsplan sluit daarmee aan bij de vele ontwikkelingen in het sociaal domein en is niet in beton gegoten. Het beleidsplan bevat dan ook onze ambities op hoofdlijnen en krijgen een concrete invulling bij de jaarlijkse begrotingscyclus.

Oegstgeest kent lokale en regionale opgaven die ook verwoord zijn in andere beleidsnota's of verdiepende akkoorden, waaronder:

- De nieuwe visie ¹ voor jeugdhulp in de Leidse regio;
- Het Preventieakkoord Jeugd;
- Het netwerk Samen tegen eenzaamheid;

¹ *Samen sterk voor de Toekomst van Jeugd(hulp) in de regio*

- Het Sportakkoord;
- Het Integraal huisvestingsplan voor onderwijs;
- De lokale Inclusieagenda;
- De Woonvisie 2020-2030 Oegstgeest;
- De decentralisatie van de maatschappelijke zorg;
- RDOG2024;
- De omgevingsvisie.

De uitgangspunten en kaders van deze nota's zijn verwerkt in dit beleidsplan, maar kennen ook hun eigen dynamiek en verantwoording.

De totstandkoming van dit beleidsplan

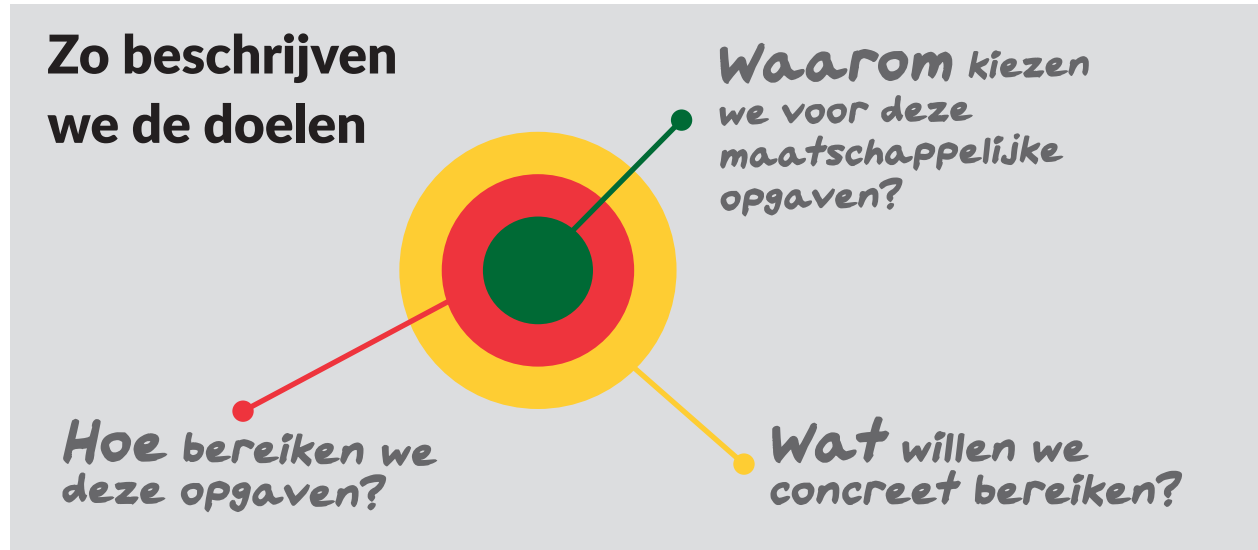
In 2019 en in het najaar van 2020 hebben we met onze partners gesproken over de resultaten van het vorige beleidsplan. Er is een grote behoefte om domein overstijgend met elkaar in gesprek te gaan over samenwerking en innovatie. Op basis van de evaluatie van het vorige beleidsplan hebben we op 10 december 2020 een -digitale- bijeenkomst met onze partners georganiseerd. Als eerste is gevraagd waar de partners trots op zijn (zie achterzijde beleidsplan). Centraal stond verder de vraag welke aandachtspunten voor het nieuwe beleidsplan wenselijk zijn.

De gemeenteraad heeft in een woordvoerders-overleg ² en een beeldvormende raad ³ gesprekken gevoerd met ambtenaren en verschillende partners in het dorp. Daarbij is gesproken over de visie en de aandachtspunten uit de praktijk van de partners. Ook de Adviesraad Sociaal Domein heeft intensief en constructief meegedacht en diverse adviezen uitgebracht.

Leeswijzer

We kiezen in dit beleidsplan voor een eenduidige systematiek waarbij we per thema beschrijven **waarom** we bepaalde maatschappelijke opgaven willen realiseren (hoofdstuk 2: visie), **hoe** we dat willen doen (hoofdstuk 2: sturing en opdrachtgeverschap) en **wat** we concreet willen bereiken (hoofdstuk 3 e.v.: doelen).

In hoofdstuk 8 gaan we in op de financiën van het sociaal domein. In hoofdstuk 9 tot slot sluiten we af met een voorstel voor de monitoring en evaluatie van de maatschappelijke opgaven.

². Technische briefing woordvoerders Sociaal Domein 19 november 2020.

³. Beeldvormende raad 11 februari 2021.

HOOFDSTUK 1

Visie en sturing in het sociaal domein

1.1 Visie

We vertalen onze visie in deze paragraaf naar drie ambities. Deze vormen de leidraad bij het vormgeven van ons beleid en komen terug bij de nadere uitwerking van onze sturingskaders en doelen. Deze ambities vormen de paraplu in het gesprek met onze partners en inwoners in het dorp.

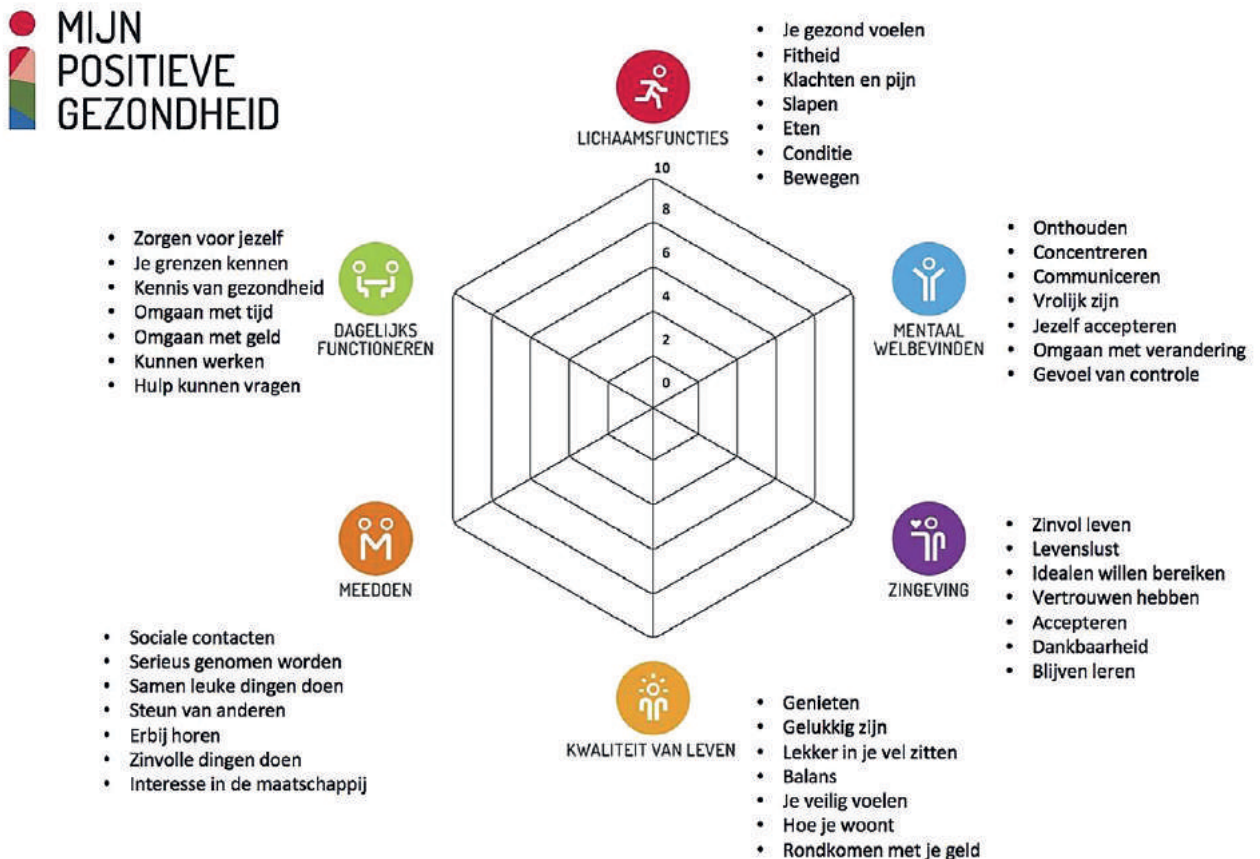
De kracht van samen meedoen

Oegstgeest is een actief dorp met een groot aanbod aan (sport)verenigingen, goede voorzieningen en vele vrijwilligers. Samen zijn we Oegstgeest. Ook voor inwoners die ondersteuning nodig hebben. Niet iedereen kan altijd meedoen. Ouder worden, kwetsbaar zijn en tegenslagen horen bij het leven. We verwachten van elkaar dat we een helpende hand toereiken! We willen omzien naar elkaar. In Oegstgeest zien we hier mooie voorbeelden van. Zo koken buurtbewoners maaltijden voor elkaar, en helpen vrijwilligers bij het uitzoeken en oplossen van schulden. Als het gaat om laaggeletterdheid werken we gezamenlijk over alle domeinen heen. Denk aan de bibliotheek die hulp biedt

aan inwoners bij de toenemende complexiteit van een digitale wereld. Voorbeelden die laten zien dat we elkaar willen helpen en de ander tot zijn recht willen laten komen. Wij zien het als gemeente als onze taak om inwoners hierin te ondersteunen. Bijvoorbeeld door te faciliteren en te verbinden bij inwonersinitiatieven en wijkverenigingen, en het bieden van toegankelijke algemene voorzieningen. Waar dat onvoldoende is, zetten we specialistische hulp in of maatwerkvoorzieningen. Juist in Oegstgeest zien we veel kansen om iedereen - jong, oud, vitaal, kwetsbaar - de gelegenheid te geven mee te doen en zich onderdeel te laten voelen van een inclusieve gemeenschap.

Een bredere kijk op gezondheid

In Oegstgeest leggen we het accent op het welbevinden van mensen, op hun veerkracht en gaan we uit van wat mensen zelf een betekenisvol leven vinden: Positieve Gezondheid. Lange tijd werd gezondheid vooral gezien als afwezigheid van ziekte. Positieve Gezondheid kijkt breder. Daarbij gaat het niet om gezondheid als een statisch gegeven of een te bereiken doel.

In toenemende mate zien we dat organisaties en professionals aan de slag gaan met Positieve Gezondheid. Deze manier van kijken naar gedrag en gezondheid in plaats van naar ziekte en zorg, betekent een andere manier van denken en handelen. Van partners vraagt dit een andere benadering: van gezondheidsproblemen naar gezondheidskansen!

Doen we het juiste met elkaar voor het welbevinden van inwoners? Werken we preventief en wat zetten we daar concreet voor in? In Oegstgeest omarmen we deze manier van werken. We gaan uit van de kracht van onze inwoners in plaats van hun beperking, we stimuleren bewegen en een gezonde leefstijl en iedereen hoort erbij. Naast individuele gezondheid is het voor het welbevinden van mensen belangrijk dat zij zich onderdeel voelen van een gemeenschap en daar een bijdrage aan kunnen leveren, in welke vorm dan ook. De inzet van deze manier van kijken en werken zal op de langere termijn bijdragen aan een betere beheersing van de toenemende zorgkosten.

Zo vroeg en dichtbij als mogelijk en wanneer nodig er op af

De laatste jaren heeft Oegstgeest fors ingezet op preventie en vroegsignalering. Dat blijven we in de komende periode samen met onze partners doen. De focus ligt daarbij op het continueren van het Preventieakkoord Jeugd en het Netwerk Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest. Daarnaast verbreden we deze aanpak naar het hele sociaal domein. Zo zetten we in op het voorkómen en vroeg signaleren van schuldenproblematiek en hebben we aandacht voor het toenemend aantal ouderen in Oegstgeest, hun vitaliteit en de mogelijkheden om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen met voldoende voorzieningen in de buurt. Soms kan het gebeuren dat inwoners niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, vraagverlegenheid kennen of zorg mijden. Het Sociaal Team van Oegstgeest heeft hierbij een belangrijke rol. De teamleden zijn zichtbaar in het dorp, werken intensief samen met de huisartsen en woningcorporaties om kwetsbare inwoners actief te benaderen en te ondersteunen in hun (beschermde) woonomgeving.

1.2 Hoe willen we onze ambities bereiken?

Om de drie ambities te realiseren, werken we met vier sturingskaders die we toepassen in onze verantwoordelijkheid om zicht te houden en te sturen op het sociaal domein. In de rol als opdrachtgever (bijvoorbeeld bij de toegang voor jeugdhulp), als uitvoerder (uitkeringen, maatwerkvoorzieningen) en als partner (bijvoorbeeld in het netwerk Samen tegen eenzaamheid). De sturingskaders krijgen een prominente plaats in ons nieuwe subsidiebeleid en vormen daarmee de leidende principes voor het realiseren van onze ambities.

Sturingskaders

1. We sturen op maatschappelijk resultaat

Er is niet één manier van sturing binnen het sociaal domein. In de praktijk zien we dat elk vraagstuk of thema een andere aanpak vraagt. Daarom hebben we per beleidsdoel aangegeven op welke wijze wij sturing geven aan de maatschappelijke opgaven. Vaak hebben we daarbij de rol van opdrachtgever, als inkoper of subsidieverstrekker. Deze diversiteit aan financieringsmogelijkheden houden we vast. Steeds vaker zijn we echter faciliterend/verbindend of laten we het aan het dorp over. In algemene zin constateren we dat draagvlak onder de partners, inwoners en ondernemers belangrijk is om resultaten te bereiken. Daar zit ook de kracht van onze gemeente! In ons nog te vormen subsidiebeleid zullen we dan ook nadrukkelijk vragen om verbinding en partnerschap tussen organisaties en is subsidieverstrekking een vorm van cofinanciering of hulp om zelfstandig verder te kunnen. We hebben ook geconstateerd dat het resultaat in de praktijk niet altijd direct zichtbaar is. Het sociaal domein is niet op korte termijn maakbaar. Deze lange adem vraagt om een andere vorm van verantwoording: cliëntervaringen en verhalen van professionals krijgen daarom een prominente plaats. De resultaten in het sociaal domein worden zichtbaar voor inwoners en de gemeenteraad in cijfers, context, beelden en verhalen.

2. We stimuleren de participatie van inwoners en maatschappelijke partners

De samenleving in Oegstgeest verandert voortdurend. Inwoners(groepen) nemen zelf het initiatief om zaken in hun buurt of omgeving te realiseren. Ook zien we dat samenwerking via akkoorden of netwerken leidt tot gedeelde waarden en ambities. Er ontstaan relaties tussen informele en formele zorg in het dorp. Dat vraagt vanuit de gemeente om een faciliterende en meewerkende houding. Het betekent ook dat gemeente en partners per vraagstuk moeten nadenken over de vorm van participatie van inwoners conform de leidraad voor participatie. Participatie is maatwerk, afhankelijk van het thema en de doelgroep. Het kan individueel, in bijeenkomsten of via het platform 'Doe Mee Oegstgeest'.

3. We focussen op preventie en integraal werken

Het beroep op voorzieningen stijgt de komende jaren, is de verwachting. Integraal werken vanuit positieve gezondheid draagt bij aan het voorkómen van grotere problemen. Zoals gezegd verbreden we onze focus naar het hele sociaal domein. We vragen van onze partners om concreet te komen met ideeën voor algemene voorzieningen die bijdragen aan het welzijn van onze inwoners om zo zwaardere zorg te voorkomen én in een behoefte voorzien (bijv. de inloop voor kwetsbare doelgroepen in het Dorpscentrum). We houden daarbij altijd oog voor de kwetsbare inwoners: licht waar het kan en zo zwaar als nodig is. Wij vertrouwen op onze professionals en zoeken samen naar mogelijkheden om integraal en preventief te werken.

4. We werken gebiedsgericht

Hoewel Oegstgeest een dorps karakter heeft, zijn we de afgelopen jaren flink gegroeid en zullen ook de komende jaren nog vele woningen worden bijgebouwd. Er zijn nieuwe wijken met jonge gezinnen, wijken waar vergrijzing en/of eenzaamheid relatief hoger is en wijken met een hoge sociale cohesie. Elke wijk heeft zijn eigen charme en energie. Wij geloven dat een gebiedsgerichte aanpak bijdraagt aan het verstevigen en uitbreiden van sociale netwerken. Onze gebiedsgerichte aanpak is daarom maatwerk, afhankelijk van de infrastructuur en de veerkracht in een wijk. We beoordelen samen met onze partners en inwoners welke wijken meer of minder aandacht nodig hebben. Zo zijn in jonge wijken meer voorzieningen nodig voor jongeren (bijv. jongerenwerkers of sportgelegenheden) en ligt de focus in een andere wijk juist op het bieden van voldoende voorzieningen en ontmoetingsplekken voor ouderen. Van aanbod- naar vraaggericht werken. Vanuit dit principe gaan we in de aanloop naar de nieuwe omgevingsvisie het gesprek aan over de inrichting van de buitenruimte, het voorzieningenniveau per wijk en kijken we naar ontwikkelingen in de wijk. We hebben nadrukkelijk oog voor de vergrijzing en werken -mede vanuit de Woonvisie 2020-2030- toe naar zorgzame en inclusieve wijken. Met een brede blik gaan we als gemeente aan de slag met deze opgaven rondom wonen, zorg en welzijn.

Uit onze woonvisie:

In de gemeente Oegstgeest maken we goed wonen voor mensen met een zorgbehoefte mogelijk. Dat vraagt om een integrale benadering van wonen, zorg en welzijn, samenwerking, mogelijkheden voor ontmoeting en geschikte woonvormen op de juiste plek. Mensen moeten zoveel mogelijk een wooncarrière in de eigen omgeving kunnen maken, zodat zij goed wonen in een omgeving waar ze zich thuis voelen en waar zij een netwerk hebben of kunnen opbouwen.

1.3 Wat willen we bereiken?

In de volgende hoofdstukken beschrijven we wat wij de komende jaren willen bereiken in het sociaal domein van Oegstgeest: we gaan met elkaar werken aan 21 doelen verdeeld over 5 thema's. Per doel beschrijven we het waarom van de maatschappelijke opgave, hoe we dat willen doen en wat we concreet willen bereiken.

De vijf thema's zijn:

1. Naar financiële zelfredzaamheid

2. Samen meedoen

3. Een brede kijk op gezondheid

4. Ondersteuning in de eigen omgeving en

5. Hulp bij goed opgroeien en opvoeden.

Onder elk van de thema's zijn verschillende doelstellingen opgenomen en voor zover mogelijk voorzien van cijfers die een beeld schetsen van de huidige situatie in Oegstgeest.

Zoals eerder gezegd is de inrichting naar thema's en doelen ook zichtbaar gemaakt in de begroting en jaarrekening, zodat het college en de gemeenteraad aan de hand van actuele ontwikkelingen jaarlijks accenten kan (ver)leggen met zicht op de financiële consequenties.

HOOFDSTUK 2

Thema I

Naar financiële zelfredzaamheid

Het overkoepelende doel van dit thema is dat inwoners van Oegstgeest financieel zelfredzaam zijn. Een betaalde baan is het beste medicijn om (weer) deel te nemen aan de maatschappij en zelfstandig te zijn. Het kan ook zijn dat inwoners begeleiding nodig hebben of aanpassingen op de werkplek. We streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen naar zijn of haar vermogen mee kan doen. We stimuleren vrijwilligerswerk en zetten in op het voorkómen van schulden.

1. **Inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm maken gebruik van het minimabeleid**

Waarom dit doel?

We willen dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. We willen daarom voorkómen dat een laag inkomen daarvoor een belemmering is. Dit geldt voor zowel uitkeringsgerechtigden als niet-uitkeringsgerechtigden en zowel voor volwassenen als kinderen.

In 2018 is het minimabeleid verruimd. Het sociaal minimum is verhoogd naar 120% van de bijstandsnorm. Voor de collectieve zorgverzekering is dit 130% (voor de meest uitgebreide aanvullende verzekering). Toch is het gebruik van de regelingen vrijwel niet toegenomen. Het is aannemelijk dat de doelgroep groter wordt, door de economische gevolgen van de coronacrisis.

Om aanspraak te kunnen maken op het minimabeleid dient het inkomen lager dan 120% van het sociaal minimum te liggen (130% voor de collectieve zorgverzekering). Dit betekent dat van tabel 1 de inkomenscategorieën tot 1.600 euro van belang zijn.

De cijfers laten zien dat van de inwoners met een inkomen tot 1.600 euro er respectievelijk 8% en 9% gebruik maakt van het minimabeleid. Opvallend is dat van deze inkomensgroep respectievelijk 27% en 33% denkt dat het inkomen te hoog is en dat respectievelijk 64% en 58% niet bekend is met het minimabeleid.

Hoe willen we dit bereiken?

Bij het uitvoeren van het minimabeleid schrijft de gemeente Oegstgeest regels voor én heeft ze een belangrijke faciliterende rol om inwoners te ondersteunen of door te verwijzen. Onze consulenten

Tabel 1: *Percentage huishoudens dat niet op de hoogte is van het minimabeleid*

Netto inkomen	< 1.100 (= 100%)	1.100 – 1.600 (= 120%)	1.600-2.400	> 2.400
Is bekend met minimabeleid en maakt er gebruik van	9%	8%	1%	0%
Is bekend met minimabeleid maar inkomen is te hoog	27%	33%	54%	48%
Is niet bekend met het minimabeleid	64%	58%	45%	53%

Bron: Inwonersenquête Oegstgeest 2019

Tabel 2: *Gebruik minimabeleid huishoudens*

	2019	2020
Zorgverzekering	631	668
Volwassenen participatieregeling	272	293
Kind-regelingen	152	172
Stichting Leergeld	89	123
Jeugdfonds Sport- en Cultuur	116	114

Bron: data gemeente Oegstgeest 2020

bieden de toegang tot verschillende voorzieningen en beoordelen integraal of ook andere voorzieningen of ondersteuning wenselijk zijn. Zo worden alle bijstandsgerechtigden nadrukkelijk gewezen op de mogelijkheden vanuit het minimabeleid en communiceren we actief over de mogelijkheden (o.a. folders en communicatie in media). Samen met Stichting Leergeld bieden wij inwoners de ruimte om te doen wat nodig is voor kinderen die in armoede opgroeien.

We willen bereiken dat:

- De bekendheid over het minimabeleid verbetert, met name onder niet-uitkeringsgerechtigden.
- De toegankelijkheid van het minimabeleid verbetert.
- Dat iedereen die dat nodig heeft meer gebruik maakt van de regelingen van het minimabeleid.

2. Inwoners met een bijstandsuitkering toeleiden naar werk of opleiding

Waarom dit doel?

Werk draagt bij aan een zinvol bestaan, sociale contacten en bevordert de gezondheid van mensen. We willen daarom dat zo min mogelijk inwoners afhankelijk zijn van bijstand, worden begeleid naar een betaalde baan of een opleiding tot een startkwalificatie verkrijgen.

Na een daling van het aantal bijstandsgerechtigden de afgelopen jaren is in 2020 een kleine stijging zichtbaar. De verwachting is dat de economische gevolgen van de coronacrisis meer zichtbaar worden in de loop van 2021 en de jaren daarna. Het is aannemelijk dat het aantal bijstandsgerechtigden stijgt. Het vermoeden is dat een groot deel van deze groep goed bemiddelbaar is naar een baan zodra de economie zich herstelt.

Hoe willen we dat bereiken?

De gemeente Oegstgeest is wettelijk verplicht om te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling van bijstandsgerechtigden. Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsu-

lenten en vinden over het algemeen zelf een nieuwe baan. De bijstandsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt worden door DZB begeleid naar werk of opleiding. Hiervoor wordt per bijstandsgerechtigde een traject op maat ingekocht.

We willen bereiken dat:

- De mogelijkheden van de bijstandsgerechtigden en de kansen op de arbeidsmarkt dichterbij elkaar komen door hen op te leiden en/of te bemiddelen naar werk (in bijv. tekortsectoren).
- De gemeente Oegstgeest betrokken is bij de inhoudelijke ontwikkeling van het portfolio van DZB, inclusief nazorg.
- De aanpak van re-integratie in het eerste half jaar doeltreffender wordt.
- Er betere en integrale ondersteuning voor de meest kwetsbare bijstandsgerechtigden komt door een betere samenwerking met verschillende partners (GGZ, Taalhuis).
- Inwoners met een indicatie beschut werk, naar een beschutte werkplek worden bemiddeld.
- Het werkgeversservicepunt Holland Rijnland in haar contacten met werkgevers beschikt over een duidelijk beleidskader en goede instrumenten.
- In de arbeidsmarktregio blijft worden samengewerkt onder de naam Perspectief op werk en in het mobiliteitsteam.

Toeleiden naar werk

Een vrouw van 52 jaar oud ontvangt al een aantal jaar een uitkering. Privé heeft zij veel problemen gehad. Eerst is ingezet op het stabiel houden van de situatie en het behouden van vrijwilligerswerk. Mevrouw wil zelf graag een betaalde baan. Begin 2018 is mevrouw daarom aangemeld bij DZB voor intensieve begeleiding naar werk. Dit is haar gelukt. Sinds augustus 2020 werkt zij fulltime en krijgt ze geen uitkering meer.

Tabel 3: Aantal bijstandsgerechtigden gemeente Oegstgeest per jaar

Bijstandsgerechtigden Oegstgeest	2017	2018	2019	2020 ^{4.}
Participatiewet	360	338	305	321
IOAW	13	15	16	15
IOAZ	2	2	1	1
Totaal	375	355	322	338

Bron: gemeente Oegstgeest

^{4.} Peildatum: 1 juli 2020

3. *Inwoners met een bijstandsuitkering zetten zich in voor de samenleving*

Waarom dit doel?

Onze ambitie is dat inwoners van Oegstgeest mee blijven doen in de samenleving. Juist voor inwoners met een bijstandsuitkering is dit van groot belang. Door te participeren via vrijwilligerswerk doen bijstandsgerechtigden relevante ervaringen op, wordt hun netwerk vergroot en daarmee de kans om uiteindelijk een baan te vinden.

Tabel 4: Aantal bijstandsgerechtigden dat vrijwilligerswerk doet

	2019	2020
Aantal vrijwilligers	82	82

Bron: gemeentelijke administratie

Hoe willen we dat bereiken?

Het belang van het doen van vrijwilligerswerk is groot en vormt een belangrijke pijler binnen de uitvoering van de Participatiewet. Onze bijstandsconsulenten ondersteunen daarom onze bijstandsgerechtigden bij het vinden van vrijwilligerswerk. Het gaat dan om lichte ondersteuning. Bijstandsgerechtigden die meer ondersteuning nodig hebben, worden aangemeld bij BuZz. BuZz begeleidt de bijstandsgerechtigde en bemiddelt actief naar een vrijwilligersplek.

We willen bereiken dat:

- Duidelijk wordt welke kwaliteiten en randvoorwaarden nodig zijn om vrijwilligerswerk te vinden en te behouden. Dit onderzoeken we om in de toekomst beter te kunnen bepalen wie wel en wie niet wordt gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen.
- Meer bijstandsgerechtigden zich vrijwillig inzetten en zo een bijdrage leveren aan de Oegstgeester samenleving.
- Vrijwilligerswerk een opstap is naar een betaalde baan.

Voorbeeld van een integrale benadering:

Een inwoner van 40 jaar, alleenstaand, leidt een teruggetrokken leven. Hij heeft een aantal jaar een uitkering. Er is sprake van een problematische schulden en in en rondom de woning is er sprake van verwaarlozing. Met hulp van schuldhulpverlening zijn de schulden onder controle. Via algemeen maatschappelijk werk is de omgeving en de woning wat meer op orde. Betrokkene wil een meer actief leven leiden. Vrijwilligerswerk biedt daarbij een goede start. Betrokkene weet niet goed aan te geven wat hij wil. Met behulp van de trajectbegeleider van Buzz is het gelukt hem te bemiddelen naar vrijwilligerswerk.

4. Jeugdige werklozen vinden werk of een vervolgopleiding

Waarom dit doel?

Oegstgeest ziet het als een belangrijke opgave om jeugdige werklozen te ondersteunen bij het vinden van een baan of een vervolgopleiding. Juist in deze fase van het leven is het van belang dat er perspectief komt op een mooie toekomst! We willen daarom de aansluiting van kwetsbare jongeren op de arbeidsmarkt verbeteren. We hebben daarbij ook nadrukkelijk oog voor jonge statushouders.

Het aantal jongeren met een bijstandsuitkering is iets gedaald in de jaren 2019-2020. Het aantal jonge statushouders is bijna gelijk gebleven.

Tabel 5: Aantal bijstandsgerechtigden en aantal doelgroepen 18-27 jaar

	2019	2020
Aantal bijstandsgerechtigden	27	20
Waarvan deelnemer aan JAS	6	5

Bron: gemeentelijke administratie

Hoe willen we dit bereiken?

De wettelijke kaders voor de aanpak voor het terugdringen van jeugdwerkloosheid zijn voor ons leidend. Uitgangspunt is dat eerst een opleiding wordt afgemaakt. Jongeren met een uitkering, maar zonder startkwalificatie begeleiden we naar een opleiding. De bijstandsconsulenten gaan daarover het gesprek aan. Dat geldt ook voor het vinden van een betaalde baan, ook voor jongeren met een startkwalificatie.

Als meer ondersteuning nodig is, verwijzen we door naar project JA (JA wordt onderdeel van DZB). We voeren gesprekken op PRO/VSO scholen om in beeld te brengen welke vervolgocties voor (voortijdig) schoolverlaters nodig zijn. Alle jongeren die PRO/VSO verlaten, worden naar een vervolgopleiding of werk begeleid. Zij staan automatisch in het doelgroepenregister en komen in aanmerking voor een baan met loonkostensubsidie en/of jobcoaching of beschermt werk. De begeleiding van MBO-ers is onderdeel van het regionale beleid ⁵ voor de aanpak van vroegtijdig schoolverlaters.

⁵ Regionale aanpak voortijdig schoolverlaten Zuid Holland Noord 2021-2024.

We willen bereiken dat:

- Er minder jongeren een bijstandsuitkering nodig hebben doordat zij een opleiding volgen of een (leer)werkbaan of vinden
- De Oegstgeester jongeren baat hebben bij de crisis-aanpak corona jeugdwerkloosheid.
- Er een betere monitoring komt voor de regionale ondersteuning aan Oegstgeester jongeren.

Jobcoaching

Een jongere heeft PRO/VSO onderwijs afgerond en is door DZB in het examenjaar begeleid bij het zetten van stappen richting werk. Na een intensief traject, met diverse stages, is de jongere aan het werk. De werkgever is erg tevreden over hem en investeert in hem om zijn zelfstandigheid te vergroten. Hij heeft daarom jobcoaching om hem te helpen bij zijn autisme.

5. Inwoners met problematische schulden krijgen schuldhulpondersteuning

Waarom dit doel?

De maatschappelijke opgave is dat (schuld)hulp bij betalingsachterstanden en schulden zo snel en goed mogelijk wordt geboden, zodat verdere problemen kunnen worden opgelost of voorkomen.

Het aandeel van de Oegstgeester inwoners dat (zeer) moeilijk rond kan komen is van 2015 tot 2019 gedaald van 5% naar 1%. Tegelijkertijd is de verwachting dat als gevolg van corona dit aandeel weer stijgt en het aantal hulpvragen voor schuldhulpverlening toeneemt. Deze toename is wellicht in 2021 al zichtbaar. Van belang is dat het aandeel van de Oegstgeester inwoners dat zeer moeilijk of niet kunnen rondkomen bekend zijn met de mogelijkheden van schuldhulpverlening. Wanneer inwoners bekend zijn met de schuldhulpmogelijkheden, melden zij zich wellicht eerder voor ondersteuning.

Hoe willen we dat bereiken?

Schuldhulpverlening is geregeld in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Oegstgeest is in 2019 begonnen met vroegsignalering en outreachend werken: we gaan op bezoek bij inwoners met betaalachterstanden. We intensiveren deze aanpak, mede door de wetwijziging per 1 januari 2021. Tegelijkertijd kunnen inwoners zelf contact opnemen als zij

Tabel 6: Gemak waarmee huishoudens in Oegstgeest kunnen rondkomen van hun huishoudinkomen

Rondkomen van huishoudinkomen	(Zeer) moeilijk	Komt net rond	(Zeer) gemakkelijk	> 2.400
Percentage van de huishoudens (%) (2015)	5	19	76	0%
Percentage van de huishoudens (%) (2017)	4	15	81	48%
Percentage van de huishoudens (%) (2019)	1	14	85	53%

Bron: Inwonersenquête 2019

Tabel 7: Percentage inwoners dat bekend is met schuldhulpverlening

	2017	2019
Wel bekend met schuldhulpverlening gemeente	27%	35%
Niet bekend met schuldhulpverlening gemeente	73%	65%

Bron: Inwonersenquête 2019

Tabel 8: Aantal schuldhulpverleningstrajecten en vroegsignalering

	2019	2020
Schuldhulptrajecten	85	74
Vroegsignalering huisbezoek	n.v.t.	26

Bron: gemeentelijke administratie

schulden hebben en hierbij hulp willen. Ervaring leert dat mensen lang wachten met hulp vragen. Het is dan ook belangrijk om meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden voor schuldhulpverlening.

We willen bereiken dat:

- Meer inwoners weten dat de gemeente ook bij (beginnende) betaalachterstanden financiële hulp biedt via vroegsignalering of schuldhulpverlening.
- Meer ZZP-ers bekend zijn met de mogelijkheden om zich te laten ondersteunen bij financiële problemen. De gemeente Rotterdam is uitvoerend voor Oegstgeester inwoners, het spreekuur is in Leiden.
- Ook (grotere) particuliere verhuurders in Oegstgeest en de woningcorporaties DUWO en Portaal betalingsachterstanden aanleveren in het kader van de wettelijke vroegsignalering waardoor huisuitzettingen beter worden voorkomen.
- Er meer inwoners met betalingsachterstanden via vroegsignalering en een huisbezoek worden bereikt.
- Inwoners met schulden - en in het bijzonder gezinnen met minderjarige kinderen - passende integrale

ondersteuning krijgen.

- De ondersteuningsmogelijkheden aan inwoners verbeteren door (verruimde) inzet van budgetbeheer, budgetcoaching, budgetcursussen, I-Do (inloop voor hulp bij digitale overheid en financiën) en de buddy-app, zowel in de fase van vroegsignalering, schuldhulp als nazorg.
- De doorlooptijden van processen van vroegsignalering en schuldhulpverlening korter worden, inclusief die van bewindvoerders.
- Het wettelijke adviesrecht van gemeenten in het kader van inzet van schuldenbewind wordt ingezet om bewindvoerders waar Oegstgeest geen convenantafspraken mee heeft, bij te sturen
- De kwaliteit van schuldhulp gecontinueerd wordt waarbij de kwaliteitsnormen (gedragscode) van de Nederlandse Vereniging van Volkskrediet (NVVK) gevolgd worden.

Een schuldevrije toekomst

Naar aanleiding van een grote betaalachterstand bij de zorgverzekering en het CAK legt de medewerker Vroegsignalering een huisbezoek af bij een ouder echtpaar in Oegstgeest.

In het gesprek is al snel duidelijk dat de financiële zaken een grote wissel op de relatie trekken. Zij zijn zich beiden niet bewust van hun problematische schuldsituatie, het overzicht ontbreekt. Met tussenkomst van vroegsignalering is bewindvoering aangevraagd en rust gecreëerd. Het echtpaar kan uitzien naar een schuldevrije toekomst.

HOOFDSTUK 3

Thema II

Samen meedoen

Ons streven is te komen tot een inclusief Oegstgeest: jong, oud, afkomstig uit een ander land, iedereen kan en mag meedoen. Daarbij is de inzet van de vele vrijwilligers in Oegstgeest essentieel: zij vormen het sociaal fundament van het dorp. Het voorkomen van eenzaamheid is een belangrijk item, samen pakken wij dit probleem aan. Meedoen kan op allerlei manieren, waarbij kunst en cultuur een verbindende rol kan vervullen om nieuwe sociale contacten te leggen en talenten te benutten.

6. Inwoners zetten zich in als vrijwilliger

Waarom dit doel?

Om al onze ambities binnen het sociaal domein van Oegstgeest te behalen, is de vrijwillige bijdrage van inwoners onmisbaar. Daarom is het van belang om inwoners te (blijven) motiveren zich vrijwillig in te zetten en ook om hen daarin te waarderen, te ondersteunen en te faciliteren.

Tabel 9: Vrijwilligers in Oegstgeest:

Vrijwilligers in Oegstgeest	2015 (%)	2017 (%)	2019 (%)
Vrijwilliger	36	38	38

Bron: Inwonersenquête 2015, 2017 en 2019 Oegstgeest (Dimensus).

Het aantal inwoners in Oegstgeest dat zich vrijwillig inzet voor een ander of voor het dorp is de laatste jaren gelijk gebleven. Ruim één op de drie Oegstgeestenaren (38%) is actief als vrijwilliger. De meeste vrijwilligers doen dit minder dan 2 uur per week en hoog opgeleiden doen vaker vrijwilligerswerk dan laagopgeleiden.

Tabel 10: Vrijwilligerswerk naar type organisatie

	2017 %	2019 %
Sportvereniging	35	33
Organisatie voor zorg/welzijn	18	14
School/onderwijs	17	17
Kerkelijk/levensbeschouwelijke organisatie	19	22
Bewoners/buurtvereniging	8	4
Andere organisatie ^{6.}	31	38

Bron: Inwonersenquête 2017 en 2019 van de gemeente Oegstgeest (Dimensus).

Hoe willen we dat bereiken?

Als gemeente hebben we een belangrijke faciliterende rol. De vrijwilligersmakelaar brengt vraag en aanbod van vrijwillige inzet bij elkaar, stimuleert burenhulp en ondersteunt organisaties en verenigingen o.a. met trainingen en advies. Ook promotie van vrijwillige inzet en coördinatie van het NVOO ^{7.} behoort tot de werkzaamheden. We bieden daarnaast financiële ondersteuning voor organisaties die hun vrijwilligers willen (bij)scholen. We sluiten een collectieve (secundaire) verzekering af voor alle vrijwilligers en mantelzorgers.

We willen bereiken dat:

- Vrijwilligers voldoende worden ondersteund om vrijwilligerswerk te doen en dat zij zich gewaardeerd voelen.
- De website www.dorpskracht.nl behouden blijft zodat er een goed overzicht is van de mogelijkheden voor vrijwilligerswerk en inwoners dit portaal ook weten te vinden. We streven daarbij naar uitbreiding van de website met een burenhulp-functie.
- Vrijwilligersorganisaties samenwerken en elkaar onderling versterken.
- Er meer mogelijkheden zijn voor vrijwilligers die kortdurend of eenmalig iets willen doen.
- De extra vrijwillige energie die tijdens de coronacrisis is vrijgekomen, blijvend wordt aangewend.

^{6.} Toelichting 2017: Onder 'anders' wordt relatief vaak vluchtelingenwerk, scouting en tuinvereniging genoemd.

^{7.} Netwerk Vrijwillige Ondersteuning waaraan zo'n 35 organisaties deelnemen die actief zijn in Oegstgeest.

Rendez-Vous

Vrijwilligers van het Dorpscentrum Oegstgeest organiseren op zondagmiddag 'Rendez Vous': een gezellige middagssoos bedoeld voor thuiswonende senioren om contacten en saamhorigheid te bevorderen en op die manier eenzaamheid te voorkomen en bestrijden.

7. Eenzaamheid pakken we samen aan

Waarom dit doel?

Je af en toe eenzaam voelen, hoort bij het leven. Maar ernstige eenzaamheid is een ingrijpend en hardnekkig probleem. Door de sterke toename van (ernstige)

Tabel 11: Percentage inwoners van Oegstgeest dat zich eenzaam voelt

2012	19-64 jaar	65 +
Sociaal eenzaam	33	36
Emotioneel eenzaam	25	19
Ernstig eenzaam	5	4
2016	19-64 jaar	65 +
Sociaal eenzaam	42	46
Emotioneel eenzaam	36	30
Ernstig eenzaam	11	10

Bron: GGD volwassenen- en ouderenpeiling 2012/2016.

eenzaamheid is dit vraagstuk niet langer een privéprobleem maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Daarom kiezen wij ervoor het voortouw te nemen bij het bespreekbaar maken, voorkomen en terugdringen van eenzaamheid bij inwoners van Oegstgeest. De coronacrisis heeft de aanpak van eenzaamheid extra urgent gemaakt.

Het aantal inwoners in Oegstgeest dat zich ernstig eenzaam voelt, is tussen de laatste twee gezondheidsspeilingen met 6% gestegen. We weten dat vooral de emotionele eenzaamheid onder volwassenen hoger is in Oegstgeest dan in de omliggende gemeenten. De verwachting is dat door corona de eenzaamheidscijfers verder oplopen.

De GGD heeft in de meest recente gezondheid peiling Jeugd de eenzaamheid onder jongeren gemeten.

De cijfers over jongeren laten zien dat ernstige eenzaamheid in Oegstgeest even groot is als in de regio, dat dit risico groter is voor jongens dan voor meisjes en dat deelname aan verenigingen en organisaties in Oegstgeest aanzienlijk hoger ligt dan in de regio.

Hoe willen we dat bereiken?

Alleen samen kunnen we eenzaamheid aanpakken. De aanpak is gericht op netwerkvorming. De rol van de gemeente is eenzaamheid onder de aandacht brengen en op de agenda krijgen van inwoners, organisaties en

Tabel 12: Eenzaamheid onder jongeren in 2019 in %

	Totaal Oegstgeest	Jongens	meisjes	Klas 2	Klas 4	Totaal Hollands Midden
Ernstige eenzaamheid	6	8	4,4	5	7	6
Ontmoet vrienden op straat of in winkelcentra	44	40	49	46	42	49
Geen lid van vereniging of organisatiecentra	8	7	9	5	10	21

Bron: Kerncijfers gezondheidsmonitor Jeugd 2019 Oegstgeest

ondernemers. Door kennisoverdracht, het leggen van verbindingen, benoemen van effectieve voorbeelden en ondersteunen van pilots stimuleren we netwerkleden om eenzaamheid zelf en met elkaar aan te pakken, binnen hun eigen werkzaamheden. Daarnaast spreken we inwoners aan om meer naar elkaar om te kijken, waarbij we aansluiten bij het landelijk programma Eén tegen eenzaamheid. De aanpak van eenzaamheid is een uitdagende puzzel waarbij iedereen op zijn eigen manier een bijdrage kan leveren, kort, lang, klein of groot, als vrijwilliger, buur, ondernemer of professional.

We willen bereiken dat:

- Eenzaamheid geen taboe is.
- Er een breed en laagdrempelig basisaanbod blijft van activiteiten voor met name risicogroepen (bijvoorbeeld senioren, mensen zonder werk of dagbesteding of met een beperking).
- Professionals in zorg en welzijn alert zijn op (dreigende) eenzaamheid en signalen oppakken.
- Het netwerk Samen tegen eenzaamheid zich uitbreidt met ondernemers en individuele inwoners.
- Personeel van ondernemers, bv kappers of apothekers, getraind wordt op het signaleren van eenzaamheid.
- Inwoners alert zijn op (dreigende) eenzaamheid bij mensen van alle leeftijden in hun omgeving, dit bespreekbaar maken en initiatief nemen om eenzaamheid tegen te gaan. Bij voorkeur organiseren inwoners zich op straat- of buurtniveau om samen van betekenis te zijn.
- Inwoners weten dat ze met vragen over eenzaamheid terecht kunnen bij het Sociaal Team Oegstgeest en het CJG.
- De sociale kaart van Oegstgeest laagdrempelig te raadplegen is.

Netwerk Samen tegen eenzaamheid

Eind 2019 tekenden de eerste 60 leden van het netwerk Samen tegen eenzaamheid de 'Ik-doe-mee-verklaring'. Inmiddels is dit aantal (ondanks corona) gegroeid tot rond de 80 en ontvangen tegen de 300 mensen de nieuwsbrieven en andere informatie van het project.

PROGRAMMA 'Oegstgeest ontmoet' 1 t/m 8 oktober 2019

Organisatie	Activiteit	Tijd	Locatie
1 oktober Zwembad Poelmeer Raad van Kerken Oegstgeest Dorpcestrum Radius iO&E De Zonnemoer	Aqua Vitaal les met koffie en gebak Koffieschied Dorpsfeest koffie sloop Inloop senioren met lunch Workshop: Oriëntatie op vrijwilligerswerk Thuisdiner	09:00 - 09:45 uur 10:30 uur 10:00 - 12:00 uur 10:00 - 14:00 uur 14:00 - 16:00 uur 18:00 uur	Zwembad Poelmeer Hempenburg Dorpcestrum Haarwijkflat Volksuniversiteit Oegstgeest Louise Perduchskwart
2 oktober ActiVite Radius Radius Het Kunstkaatje Lunen More than Dance/ Stichting Eva Buurverening Bollenstijl Wandclib Bibliotheek/ Volksuniversiteit De Zonnemoer	Dansen is voor iedereen 1 of 2 uur Dansclub Ouk Slow Kunstzinnige workshop - beeld van klei Inloopstijl More than dance - beweegfilms workshop Line dance voor iedereen! Wandeling Koffietijd met informatie over mogelijkheden Thuisdiner	10:30 - 11:30 uur Haarwijkflat 13:30 - 17:00 uur Haarwijkflat 14:00 - 16:30 uur Het Kunstkaatje 13:00 - 16:00 uur Dorpcestrum 14:00 - 15:00 uur Dorpsstudio van Sportschool Jeenerij 19:00 - 21:30 uur De Krating Startpunt Wandclib/ Lange Voort Staat 20:00 uur v.a. 20:00 uur 18:00 uur	Dorpcestrum Haarwijkflat Haarwijkflat Het Kunstkaatje Dorpcestrum Dorpcestrum De Krating Startpunt Wandclib/ Lange Voort Bibliotheek Haarwijk-Oost
3 oktober Radius Wilma en Ruut Vishyclub	Meer bewegen voor ouderen Ontmoet de buurt bij de koffie in Haarwijk Spinnen met elkaar	9:30 - 10:30 uur 10:00 - 11:30 uur 10:00 - 11:00 uur	Haarwijkflat Jacob van Maerlandsdijk 3 Jolten
4 oktober Wandclib Lunen Radius Het Kunstkaatje Het Huis Anspijde Afdelingen - Afdelingsvergadering De Zonnemoer	Wandeling, afsluiting met koffie en appeltaart bij Jolten Inloopstijl Klaverjassen Kunstzinnige workshop - schilderen Gastentijd: 3 gangen maaltijd Bordagne avond Thuisdiner	Start 10:30 uur 11:00 - 16:00 uur 14:00 - 17:00 uur 14:00 - 16:30 uur 17:45 - 20:30 uur v.a. 19:30 uur 18:00 uur	Startpunt Jolten, Louise de Galijpfaan Dorpcestrum Dorpcestrum Het Kunstkaatje Het Kunstkaatje Huis Anspijde Haarwijkflat Haarwijk-Oost
5 oktober Stichting Repair Café	Repair Café Samen Klussen	10:00 - 12:00 uur	Dorpcestrum
6 oktober Het Kunstkaatje Agevo en Margot de Ruller Raad van Kerken Oegstgeest De Zonnemoer	Kunstzinnige workshop - beeld van draad Workshop 'De kracht van echt contact' Midag rond 'verhalen' Thuisdiner	14:00 - 16:30 uur 15:00 - 17:00 uur 15:00 - 17:00 uur 18:00 uur	Dorpcestrum Het Kunstkaatje Cultuurhuis De Paulus Dorpcestrum Oudenhof
7 oktober Radius StierXXX Lunen Radius Agevo en Margot de Ruller	Gezelschapskoor Happy Voice Workshop toneel en dans - Een nacht op het strand High tea met muziek tijdens Inloopstijl Inloopstijd Workshop 'Iem je trollen'	10 - 12:00 uur 10:30 - 12:30 uur 13:00 - 16:00 uur 14:00 - 17:00 uur 19:30 - 21:30 uur	Haarwijkflat Cultuurhuis De Paulus Dorpcestrum Dorpcestrum Volksuniversiteit Oegstgeest
8 oktober Zwembad Poelmeer Dorpcestrum Radius Agevo en Margot de Ruller	Aqua Vitaal les met koffie en gebak Dorpsfeest koffie sloop Inloop senioren met lunch Workshop 'Zien en gezien worden'	09:00 - 09:45 uur 10:00 - 12:00 uur 10:00 - 14:00 uur 19:30 - 21:30 uur	Zwembad Poelmeer Dorpcestrum Haarwijkflat Cultuurhuis De Paulus

Gemeente Oegstgeest

Meer informatie en inschrijven via:
www.zijneva.nl/nieuws/programma-oegstgeest-ontmoet

De programma wordt u aangeboden door het Netwerk Samen tegen eenzaamheid Oegstgeest in samenwerking met gemeente Oegstgeest.

BON
Extra consumptie
Tegen inlevering van deze bonn tijdens 'Oegstgeest Ontmoet' ontvangt u een extra gratis consumptie (koffie/thee/fris)

Oegstgeest Ontmoet
De eerste week van oktober is de Nationale week tegen eenzaamheid. In Oegstgeest worden in die week, die we 'Oegstgeest Ontmoet' hebben genoemd, veel extra activiteiten georganiseerd door organisaties en ondernemers die bij het netwerk zijn aangesloten. Vanuit het project ondersteunen we aanbieders, voorkomen we overlap en verzorgen we de gezamenlijke communicatie.

8. Meedoen en ontwikkelen met kunst & cultuur

Waarom dit doel?

Kunst en cultuur dragen bij aan het welzijn en de ontwikkeling van inwoners van Oegstgeest. Wij bieden alle inwoners de gelegenheid om mee te doen (als deelnemer, vrijwilliger of initiatiefnemer), om nieuwe sociale contacten te leggen, te ontdekken en talenten te benutten.

De verbreding van de focus van de bibliotheek naar maatschappelijke activiteiten, zoals het Taalhuis (het oefenen en verwerven van de Nederlandse taal), heeft geleid tot een flinke groei van het aantal deelnemers en vrijwilligers. Door als gemeente te sturen op verankering van cultuureducatie in het schoolcurriculum hebben steeds meer scholen een visie, beleidsplan en een ICC-er.

Hoe willen we dat bereiken?

We vragen van de bibliotheek om zich te ontwikkelen tot een voorziening waar zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling centraal staan. En om breed toegankelijk te zijn voor alle inwoners van Oegstgeest, waarbij het bereiken van kwetsbare groepen zoals laaggeletterden en kinderen met taalachterstanden voorop staan.

Het is belangrijk om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur. In de breedste zin van het woord; kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek. We ondersteunen scholen hierbij.

Tabel 13: deelname aan kunst en cultuur

Deelname aan kunst en cultuur	2017	2019
Bibliotheek Oegstgeest		
Deelnemers taal-, lezen en literatuuractiviteiten	1.693	2.008
Leden bibliotheek volwassenen	2.613	2.693
Leden bibliotheek jeugdigen	3.919	3.572
Aantal fysieke bezoekers	105.700	98.900
Aantal vrijwilligers	38	85
Volksuniversiteit		
Cursisten	901	916
Cultuureducatie		
Basisscholen met Cultuurplan	0	4
Basisscholen met minimaal één doorgaande leerlijn	0	6
Basisscholen met ICC-er	4	6

Bron: gemeentelijke administratie

We werken samen met lokale en regionale partners en stimuleren en faciliteren culturele initiatieven in het dorp (zoals Open Monumenten & Osker Weekend).

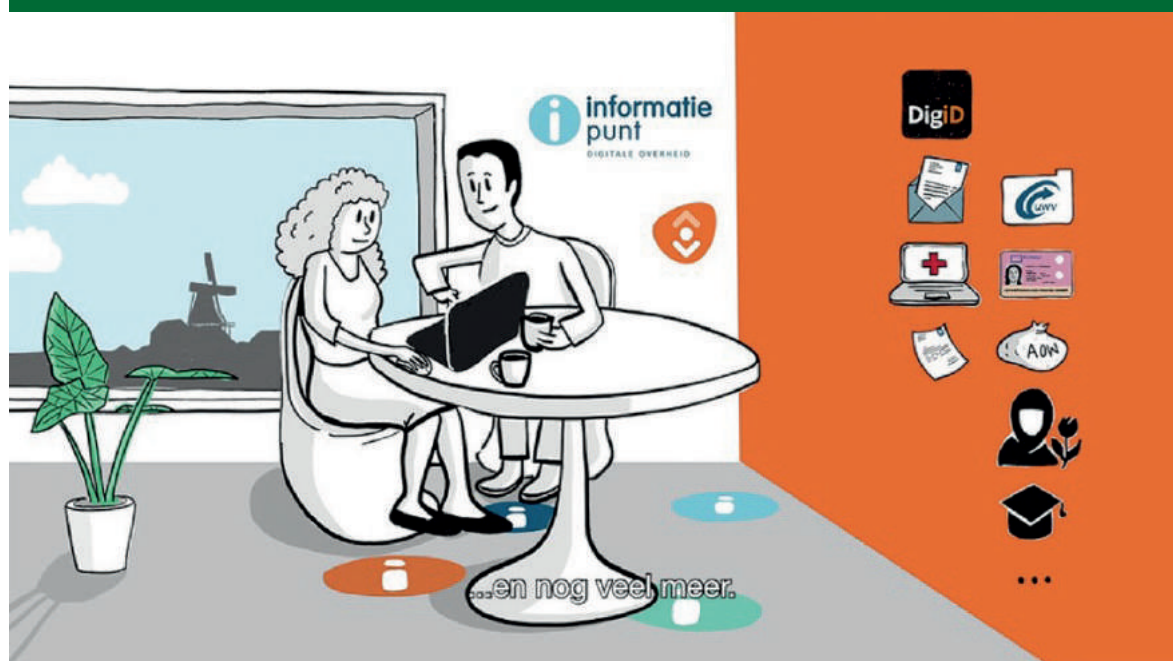
We willen bereiken dat:

- De bibliotheek zich ontwikkelt tot een plek waar inwoners van alle leeftijden en achtergronden zich kunnen ontplooiën én als vrijwilliger een bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van andere inwoners.
- De bibliotheek zicht heeft op een (nieuwe) huisvestingslocatie na 2025.
- Er bij de verschillende partners aandacht/bewustwording is als het gaat om laaggeletterdheid.
- Alle scholen een visie/cultuurplan en doorgaande leerlijn hebben ontwikkeld op het gebied van cultuureducatie.
- Basisschoolleerlingen breed kennis maken met kunst en cultuur, waaronder het lokale erfgoed.

Kinderen maken kennis met lokaal erfgoed via de 'Serious game' (als "gids" bij het Groene Kerkje).

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in bibliotheek.

9. Statushouders burgeren in

Waarom dit doel?

Voor statushouders is het van groot belang dat zij optimaal integreren in de Nederlandse en Oegstgeester samenleving. Dat betekent onder andere dat zij de taal moeten leren en dat zij participeren in de samenleving, bij voorkeur via betaald werk.

In totaal zijn over de afgelopen 5 jaar 87 statushouders ingestroomd in JAS. Van deze 87 is inmiddels 67% uitgestroomd. Van de 87 instromers ontvangen er nog 29 begeleiding. Daarvan hebben er 17 een parttimebaan.

Hoe willen we dat bereiken?

De inburgering van statushouders is een wettelijke taak. De aanpak wordt grotendeels door de gewijzigde Wet Inburgering die in 2022 in werking treedt, vormgegeven. De Oegstgeester statushouders worden hierbij door de gemeente Leiden (project JAS,

binnenkort ondergebracht bij DZB) begeleid. Voor de zogenaamde leerroutes is een aanbesteding geweest. Vluchtelingenwerk voert een deel van de maatschappelijke begeleiding uit.

We willen bereiken dat:

- De ondersteuning van statushouders wordt voortgezet waarbij vanaf 2022 wordt gewerkt volgens de nieuwe Wet Inburgering.
- De maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk en JAS wordt verzorgd.
- Elke statushouder conform de inburgeringswet een passende leerroute kan volgen.
- Statushouders een half jaar financieel worden ontzorgd (nieuwe wettelijke verplichting).
- Statushouders worden voorbereid op en bemiddeld naar een betaalde baan.
- Statushouders integreren in de Oegstgeester samenleving.

Tabel 14: In- en uitstroom uit de uitkering en/of JAS van statushouders

	Instroom	Uitstroom uit de uitkering	Uitgestroomd uit JAS, wel uitkering	Part-time werk, wel in JAS en aanvullende uitkering	Begeleiding JAS regulier (zonder werk)
Periode 2016-2020	87 (100%)	37 (43%)	21 (24%)	17 (20%)	12 (13%)

Bron: gemeentelijke administratie

Thema III

Een brede kijk op gezondheid

Een gezonde leefstijl gaat over meer bewegen, minder alcoholgebruik, minder roken en een gezond gewicht. Uitgangspunt is dat ieder zijn eigen verantwoordelijkheid hierin neemt. We kijken naar gedrag en gezondheid in plaats van naar ziekte en zorg. Als gemeente stimuleren en faciliteren we de mogelijkheden om gezondheid te bevorderen.

10. Inwoners hebben de mogelijkheden om voldoende te bewegen

Waarom dit doel?

Voldoende beweging draagt bij aan het welzijn en de ontwikkeling van inwoners van Oegstgeest op lichamelijk en mentaal gebied. Oegstgeest is een sportief dorp en dat willen we graag zo houden.

Op dit moment bewegen Oegstgeestenaren van jong tot oud meer en vaker dan de gemiddelde Nederlander. Het aantal volwassenen tot 65 jaar en 65+-ers dat minimaal eenmaal per week sport is gestegen van resp. 60% naar 68%, en 38% naar 46%. Wel is het aantal volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm gedaald van 71% in 2012 naar 64% in 2017. Bij jeugdigen zien we een positieve tendens, waarbij in 2019 gemiddeld 89% van de jeugdigen wekelijks sport bij een club, sportschool of vereniging (75% in Holland Rijnland).

Hoe willen we dat bereiken?

De gemeente stelt sportfaciliteiten en accommodaties beschikbaar en werkt nauw samen met partners en sportverenigingen om sport en beweging voor iedereen mogelijk te maken. Het Sportakkoord Oegstgeest is daarbij onze leidraad om samen met de sportverenigingen aan de slag te gaan om Oegstgeestenaren nog gezonder en fitter te maken.

We willen bereiken dat:

- Iedere inwoner in staat is om op haar of zijn niveau voldoende te bewegen.
- Het voor iedere inwoner normaal wordt om dagelijks een half uur te bewegen.

- Maatschappelijke organisaties inwoners stimuleren om voldoende te bewegen.
- We aan de hand van de omgevingsvisie de buitenruimte zo inrichten dat beweging wordt gestimuleerd.
- We samen met de partners inzetten op het stimuleren van een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking (zowel lichamelijk, als psychisch of verstandelijk) of een kleinere beurs en maken dat ook inzichtelijk.

Sportakkoord getekend!

In november 2019 is het Sportakkoord ondertekend en vormt de leidraad om samen met de sportverenigingen aan de slag te gaan.

Tabel 15: Mate van bewegen van de inwoners van Oegstgeest

	Voldoen aan norm voor gezond bewegen (%)		NL (%)	Sport minimaal eens per week (%)	
	2012 -2013	2017	2017	2012-2013	2017
Volwassenen 19-64 jaar	71	64	60	60	68
Volwassenen 65+	78	80	72	38	46

Bronnen: Kerncijfers volwassenen- en ouderenpeiling 2012 & 2016 Oegstgeest (GGD HM)

11. Inwoners gebruiken minder alcohol en drugs

Waarom dit doel?

Alcohol en drugs hebben een negatieve invloed op de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling en onze fysieke gezondheid. Iedereen, van jonge ouder tot leerkracht en van trainer tot grootouder, heeft een rol als het gaat om gezond oud(er) worden. We moeten elkaar stimuleren en bewust maken van onze invloed op elkaar en zo doende te zorgen voor minder alcohol en drugsgebruik.

De cijfers laten een licht dalende trend zien voor recent alcoholgebruik en bingedrinken door jongeren. Het percentage jongeren dat ooit alcohol heeft gedronken is in de laatste jaren licht toegenomen. Een punt van aandacht, aangezien het hier om minder-jarigen gaat. Zowel voor het gebruik van soft- als harddrugs door jongeren is over de afgelopen jaren een dalende trend te zien. Het gebruik van hard- en softdrugs door volwassenen (19-64 jaar) is vergelijkbaar met het gemiddelde in Hollands Midden. Wat

betreft alcoholgebruik door volwassenen valt op dat onder 19-64 jarigen sprake is van een daling, maar het overmatig gebruik onder 65+-ers toeneemt voor zowel het overmatige als zware gebruik is een stijgende trend te zien.

Hoe willen we dat bereiken?

Door met onze partners afspraken te maken over hun rol in het verminderen van alcohol en druggebruik en dit in samenwerkingsafspraken vast te leggen. Dit willen we bereiken door blijvend voor te lichten aan specifieke doelgroepen die hiervoor gevoelig zijn en een belangrijke rol spelen in voorbeeldgedrag. Met behulp van stimuleringssubsidies vanuit het Rijk gaan we aan de slag met een stevige campagne om overmatig alcoholgebruik verder terug te dringen.

We willen bereiken dat:

- Alle scholen in terugkerende lesprogramma's het thema alcohol- en drugsgebruik aandacht geven.
- Jongeren voldoende weerbaar zijn tegen het aanbod van genotsmiddelen.

Tabel 16: gebruik alcohol en drugs jeugdigen

Jeugdigen klassen 2 en 4 VO (%)			
	2008	2013	2019
Ooit alcohol gedronken	65	39	42
Recent alcohol gedronken	50	30	27
Recent bingedrinken	38	22	17
Ooit wiet/hasj gebruikt	23,2	(1)	10,2
Recent hasj/wietgebruik	10,2	(1)	5,8
Ooit harddrugs gebruikt	-	3,3	1,1
Recent harddrugs gebruikt	-	2,5	0,6

Bron: GGD Gezondheidsmonitor Jeugd. (1): de cijfers uit 2013 zijn i.v.m. afwijkende vraagstelling niet vergelijkbaar.

Tabel 17: gebruik alcohol en drugs volwassenen

Volwassenen (%)						
	19-64-jarigen			65+		
	2009	2012	2016	2009	2012	2016
Overmatig alcoholgebruik	17	10	8	10	11	13
Zwaar alcoholgebruik	10	10	5	6	6	9
Softdrugsgebruik (laatste 12 maanden)			7	w		
Softdrugsgebruik (afgelopen 4 weken)			6,2			
Harddrugsgebruik (laatste 12 maanden)			2,8			
Harddrugsgebruik (afgelopen 4 weken)			0,1			

Bron: GGD volwassenen- en ouderenpeiling. Cijfers 2020 nog niet bekend.

Lokale coalitie

De komende jaren wordt, in aansluiting op het Nationaal Preventie Akkoord, gewerkt aan het verstevigen van de (preventieve) aanpak op alcohol en roken voor de doelgroep 0-100 jaar. Allereerst wordt ingezet op de vorming van een lokale coalitie van betrokken partijen, die zich vanuit een gezamenlijke visie en doel op deze twee punten willen inzetten. De vervolgaanpak wordt vanuit de samenwerkende partijen bepaald; te denken valt aan deskundigheidsbevordering, visie en beleidsvorming, versterken van vroegsignalering, inzetten van voorlichting en concrete vervolgspraken.

- (Jonge) ouders zich bewust zijn en blijven t.a.v. hun rol en voorbeeldgedrag richting hun kinderen en andere ouders.
- Er met regelmaat wordt voorgelicht aan alle hierboven omschreven partijen en dat zij worden geïnformeerd over de gevaren van alcohol en drugs.
- Horecaondernemers en sportverenigingen een gevarieerder aanbod van niet alcoholische dranken aanbieden.

12. Inwoners hebben een gezond gewicht

Waarom dit doel?

Bij gezond opgroeien en ouder worden, hoort een gezond gewicht. We willen stimuleren dat het percentage overgewicht en ondergewicht minimaal blijft zoals het nu is.

Jeugdigen van 2-14 jaar scoren in vergelijking met de regio laag op overgewicht. Ook volwassenen scoren

gunstig ten opzichte van Hollands Midden. We zien wel een (lichte) toename in het percentage volwassenen met (matig) overgewicht.

Hoe willen we dat bereiken?

We volgen als Oegstgeest de kaders vanuit het Landelijk Preventieakkoord en blijven werken met de GGD op het gebied van voorlichting, onderzoek en informatie (programma Gezond op School). We zoeken daarbij de samenwerking op met scholen, winkels en sportverenigingen.

We willen bereiken dat:

- Sportverenigingen meer gezonde alternatieven (minder snacks) serveren en gezonde voeding goedkoper wordt aangeboden dan ongezonde voeding.
- Scholen gezonde alternatieven in de pauzes aanbieden.
- Ongezonde artikelen minder makkelijk toegankelijk worden gemaakt (uitvoering landelijk preventieakkoord).
- De GGD actief en zichtbaar blijft voorlichten en informeren over dit thema.
- We samen met onze partners bij het preventieakkoord Jeugd aandacht houden voor deze problematiek.

Een gezonde school

De GGD biedt door middel van de aanpak Gezonde School ondersteuning bij de ontwikkeling en implementatie van duurzaam gezondheidsbeleid op scholen. Voor scholen in het Primair Onderwijs, die aan de slag willen met de thema's Voeding en Bewegen en sport, is de nieuwe aanpak Fris en fruitig beschikbaar. Fris en fruitig helpt scholen overzicht te creëren in alle mogelijkheden rondom voeding en bewegen op school. Op een interactieve manier wordt beleid voor een dagelijkse gezonde basis voor kinderen binnen de school vormgegeven. En wordt er toegewerkt naar Gezonde School vignetten op Voeding en Bewegen en sport.

Tabel 18: overgewicht en obesitas

Gewicht	Jeugdigen 2-14 jaar (%)	Volwassenen 19-64 jaar (%)		Volwassenen 65+ (%)	
	2019	2012	2016	2012	2016
Overgewicht	8,4	31	35 (46NL)	46	47 (59 NL)
Obesitas	n.b.	10	9 (13 NL)	7	6 (17 NL)

Bron: Kerncijfers volwassenen- en ouderenpeiling Oegstgeest 2012 en 2016. Kerncijfers Jeugdmonitor 2019 (GGD HM).

Thema IV

Ondersteuning in de eigen omgeving

Onze ambitie is dat inwoners van Oegstgeest langer verantwoord en veilig thuis kunnen wonen. We verwachten dat kwetsbare inwoners daarbij geholpen worden door burenen, familie en/of vrijwilligers. Soms is specialistische hulp noodzakelijk of een extra duwtje in de rug. We ondersteunen en ontlasten vrijwilligers en mantelzorgers. Deze ondersteuning is zichtbaar en laagdrempelig.

13. De inzet van voorliggende voorzieningen is primair

Waarom dit doel?

We zien al jaren een (landelijke) trend dat het beroep op Wmo-voorzieningen toeneemt. De verwachting is dat deze stijgende trend -mede door de dubbele vergrijzing - de komende jaren nog zichtbaar zal blijven. Dat vraagt van ons als gemeente om samen met de partners in het dorp te kijken op welke wijze wij onze (oudere) inwoners zo goed als mogelijk kunnen ondersteunen, mede vanuit hun wens om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen. Een integrale gemeentebrede aanpak is dan nodig, waarbij aandacht is voor (levensloopbestendig) wonen, voor samenwerking met onze (zorg)partners, burenen en vrijwilligers in het dorp.

Ongeveer 16,5% van de huishoudens in Oegstgeest heeft een maatwerkvoorziening ten opzichte van gemiddeld 22,5% in Nederland.

Hoe willen we dat bereiken?

We hebben in Oegstgeest een sterke sociale basis met vele (vrijwilligers)initiatieven om (kwetsbare) inwoners te ondersteunen. Wij zien het als gemeente als onze taak om deze initiatieven te faciliteren en te ondersteunen en bieden zonnodig met behulp van de sociaal makelaar een helpende hand. Van onze subsidiepartners in het dorp vragen we om een plan te maken voor het bie-

den van laagdrempelige voorzieningen, oog te hebben voor preventie en wijken/buurtnetwerken te betrekken bij de doorontwikkeling van het welzijnswerk

Waar dat onvoldoende blijkt te zijn, zetten we kortdurende hulp in via het Sociaal Team Oegstgeest of via maatwerkvoorzieningen. In het Sociaal Team vragen we aandacht voor een integrale blik op onze inwoners en gaan we uit van het concept Positieve Gezondheid. Ook op het terrein van maatwerkvoorzieningen gaan we de komende jaren aan de slag met een vernieuwde inkoop. In 2021/2022 vormen we de nieuwe kaders voor de inkoop van Wmo-voorzieningen en gaan we samen met onze Wmo-partners de uitdaging aan om maatwerkvoorzieningen innovatiever en algemeen toegankelijk te maken.

We willen bereiken dat:

- Burenhulp en burgerinitiatieven actief gestimuleerd en gefaciliteerd worden met de inzet van de sociaal makelaar.
- Partners gebiedsgericht en preventief werken en zicht houden op de ontwikkelingen en knelpunten in de verschillende wijken van Oegstgeest.
- Gemeentebreed aandacht blijft voor de woonopgave voor ouderen (Woonvisie 2020-2030).
- De omgevingsvisie erin voorziet om voor alle doelgroepen voldoende voorzieningen in de nabijheid te hebben.

Tabel 19: Aantal personen met een Wmo-voorziening (personen die gedurende het jaar gebruik maken of hebben gemaakt van een voorziening) ⁸.

	2015	2016	2017	2018	2019	2019 %
Hulp bij het huishouden	275	287	292	409	507	33
Begeleiding	199	203	205	252	277	14
Woonvoorzieningen	162	141	121	106	123	17
Vervoersvoorzieningen	635	672	799	844	897	22
Rolstoelvoorzieningen	342	316	327	327	333	4

Bron: gemeentelijke administratie

⁸. Voor een uitgebreid overzicht van de ontwikkelingen op het terrein van maatwerkvoorzieningen wordt verwezen naar de 3D-monitor.

- De samenwerking tussen het wijksamenwerkingsverband (eerstelijnszorg) en het Sociaal Team wordt versterkt, zodat we preventief werken aan oplossingen voor zowel sociale als zorggerelateerde klachten.
- Inwoners goed op de hoogte zijn van alle voorzieningen in het dorp (de sociale kaart); inwoners actief worden geïnformeerd over de mogelijkheden of voorzieningen van de sociale kaart om de gewenste doelen (deels) te helpen bereiken.
- Er blijvende aandacht is voor mobiliteit van ouderen bijvoorbeeld m.b.t. vervoer, bewegingsactiviteiten en valpreventie.
- Het voorzieningenniveau voor maatwerk door de vernieuwde inkoop Wmo wordt verbeterd en daarmee adequate en betaalbare oplossingen worden geboden voor onze inwoners.

Contacten in de buurt

Een alleenstaande moeder ontvangt een Wmo voorziening vanuit de gemeente. De Wmo consultant, lid van het Sociaal Team, bekijkt samen met de moeder wat er meer nodig is om haar welzijn te vergroten. Hieruit komt naar voren dat ze graag meer contacten in de buurt wil. Hiervoor wordt de hulp van de sociaal makelaar ingeroepen. Samen wordt het contact met burens gelegd en wordt de basiskracht van de moeder en haar kinderen versterkt om op eigen benen te kunnen staan.

14. We dringen huiselijk geweld terug

Waarom dit doel?

Voor veel inwoners is een veilig thuis vanzelfsprekend. Hoewel het aantal meldingen bij Veilig Thuis ten opzichte van de regio relatief laag is en constant blijft, zien we in Oegstgeest jaarlijks 138 meldingen bij Veilig Thuis. Dit omvat zowel meldingen omtrent kindermishandeling, ouderenmishandeling en huiselijk geweld ⁹. De gevolgen hiervan hebben een grote uitwerking op slachtoffers, omstanders en professionals. Het is dan ook van groot belang dat we tijdig signaleren of er problemen spelen en zo erger kunnen voorkomen.

⁹. Zie voor een volledige rapportage: www.eengezonderhollandsmidden.nl/dashboard/dashboardthemas/maatschappelijke-zorg-en-veilig-thuis

Hoe willen we dat bereiken?

Op dit moment wordt het nieuwe Zorg- en Veiligheidshuis ingericht. Deze vorm van samenwerking en integratie van zorgproducten gaat leiden tot één loket voor vragen over veiligheid, huiselijk geweld en kindermishandeling. Een belangrijke uitdaging daarbij is om de samenwerking tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en de lokale teams te verbeteren, zodat meldingen/adviezen vanuit Veilig Thuis kunnen worden teruggedrongen door vroegsignalering en preventie. Voor inwoners en professionals is er één loket voor alle vragen en meldingen.

We willen bereiken dat:

- Huiselijk geweld bespreekbaar is.
- Inwoners eventuele conflictsituaties in huiselijke kring bespreekbaar maken voordat het escaleert.
- Professionals en vrijwilligers in zorg en welzijn alert zijn op (dreigend) huiselijk geweld en signalen oppakken.
- Inwoners weten dat ze met vragen terecht kunnen bij het Sociaal Team Oegstgeest en het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- Er een breed en laagdrempelig basisaanbod is van activiteiten gericht op preventie, zoals uitbreiding van (bekendheid met) bestaande activiteiten als het scheidingsprekeur of de cursus 'met alle geweld een relatie'.
- De samenwerking tussen het Zorg- en Veiligheidshuis en het Sociaal team Oegstgeest wordt versterkt.

15. We ondersteunen kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving

Waarom dit doel?

We willen kwetsbare inwoners ondersteuning bieden om zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te blijven wonen, zelfredzaam met hulp en ondersteuning waar nodig. Burens en andere omwonenden spelen daarbij een belangrijke rol. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om inwoners met dementie, maar ook met een psychiatrische achtergrond of dak- en thuislozen.

Alzheimer Nederland prognosticeert dat het aantal inwoners met dementie in Oegstgeest zal stijgen tot 670 in 2030, oplopend naar ruim duizend in 2050.

Er zijn geen cijfers beschikbaar waaruit rechtstreeks blijkt wat de zelfredzaamheid of de mate van inclusie is van kwetsbare groepen zoals dak- en thuislozen, psychiatrisch patiënten of mensen met dementie.

Automaatje

Een boodschap doen of een partner in het verzorgingstehuis bezoeken is niet voor iedereen vanzelfsprekend. De sociale vervoersdienst ANWB AutoMaatje zorgt er samen met Radius in Oegstgeest voor dat mensen mobiel en actief blijven; denk daarbij aan kwetsbare groepen zoals ouderen, chronisch zieken of mensen met een beperking. Vrijwillige chauffeurs worden gematched met mensen die een ritje wensen. De gereden kilometers worden door de 'klant' betaald aan de chauffeur. Begin 2020 vond de start plaats van ANWB AutoMaatje in Oegstgeest. Burgemeester Emile Jaensch deed samen met Radius directeur Frank van Rooij de aftrap.

Hoe willen we dat bereiken?

We hebben als gemeente een wettelijke taak als het gaat om maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Hoewel de decentralisatie van beschermd wonen en de maatschappelijke zorg is uitgesteld, gaan we lokaal en (sub)regionaal deze decentralisatie goed voorbereiden. De integratie van kwetsbare inwoners in een woonwijk, en het langer zelfstandig thuis blijven wonen van ouderen, vraagt aanpassingen en inzet van de hele buurt. Het 'meer naar elkaar omzien' is ook hier een belangrijke boodschap die we als gemeente voortdurend moeten herhalen.

We willen bereiken dat:

- Het onderwerp dementievriendelijke gemeente 'warm' wordt gehouden met blijvende aandacht voor informatieverstrekking aan inwoners en (sport)verenigingen, het aanbieden van trainingen 'Goed omgaan met dementie' en goede voorliggende voorzieningen zoals inloop en lotgenotencontact.
- Er bij professionals, vrijwilligers en inwoners (h)erkenning is van beperkingen van buurtgenoten en hoe zij hen daarin kunnen ondersteunen.
- Er een warme overdracht is wanneer kwetsbare inwoners vanuit beschermd wonen of de maatschappelijke opvang weer zelfstandig (met begeleiding) in Oegstgeest gaan wonen.
- Hierbij voldoende oog is voor integratie in de wijk en de mogelijkheden om te participeren. De rol van burens/bewonersverenigingen en laagdrempelige inloopvoorzieningen zijn hierbij van belang.
- Het Sociaal Team Oegstgeest laagdrempelige ondersteuning kan bieden in de wijk (GGZ in de wijk) en bemoeizorg wordt geboden als dat nodig is.

Tabel 20: prognose van het aantal inwoners met dementie in Oegstgeest

Dementie in Oegstgeest	2014	2020	2030	2040	2050
Prognose aantal inwoners met dementie (cijfers 2020)	480	500	670	890	1100

Bron: Alzheimer Nederland, Prognose Dementie

16. We bieden ondersteuning voor mantelzorgers

Waarom dit doel?

Met de toenemende vergrijzing en de ambitie dat kwetsbare mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen, neemt het aantal (jonge) mantelzorgers toe. Mantelzorgers bieden zorg en ondersteuning aan een dierbare uit liefde, plicht of vanzelfsprekendheid. Maar het is niet altijd een vrije keuze. Het kan leiden tot overbelasting en problemen, zoals eenzaamheid. Goede ondersteuning voor mantelzorgers draagt eraan bij dat hun draaglast en draagkracht in evenwicht blijven. We willen (jonge) mantelzorgers ondersteunen, hun taak verlichten en hun draagkracht vergroten, zodat zij de zorg langer vol kunnen houden. Door de uitreiking van de mantelzorgwaarderingen weten we dat het aantal (geregistreerde) mantelzorgers in Oegstgeest toeneemt. Meer mantelzorgers voelen zich belast. Dit komt omdat de complexiteit van de problematiek toeneemt, evenals de duur van de mantelzorg.

Tabel 21: mantelzorgondersteuning

Indicatoren	2017	2019
% inwoners dat mantelzorg verleent	29%	21%
% mantelzorgers	44	40
tamelijk belast	16%	21%
% mantelzorgers	44	40
zwaar belast	4%	4%
Aantal uitgereikte mantelzorgwaarderingen	165	195

Bron: Inwonersenquête 2017 en 2019

Onder jonge mantelzorgers zien we dat bij 11% van de leerlingen (klas 2/4) een gezinslid een ernstige psychische of lichamelijke ziekte of een verslaving heeft. In Oegstgeest is 2,5% van deze jongeren een mantelzorger (Holland Rijnland: 3,8%). Ook voor deze doelgroep is daarom voldoende ondersteuning en advies noodzakelijk.

Gemeente Oegstgeest zorgt voor een jaarlijkse waardering voor mantelzorgers. Leerlingen van het Wellant College maken bloemstukjes die door de Fietskruideniers worden thuis bezorgd.

Hoe willen we dat bereiken?

Allereerst is het belangrijk dat we (jonge) mantelzorgers daadwerkelijk en tijdig weten te bereiken. Mantelzorgers gaan dikwijls pas op zoek naar advies en ondersteuning als de nood eigenlijk al te hoog is. Informatie moet goed en gemakkelijk te vinden zijn. Daarnaast is mantelzorgondersteuning aanwezig, om mantelzorgers te adviseren en te coachen met behoud van de eigen regie, zodat zij andere rollen (partner, ouder, werknemer etc.) kunnen blijven vervullen. Met (lokale en regionale) partners werken we aan deskundigheidsbevordering van mantelzorgers, vrijwilligers en professionals en de verbetering van de verbinding tussen informele en formele zorg.

We willen bereiken dat:

- Er blijvende aandacht en toegankelijke informatie is voor (jonge) mantelzorgers.
- Meer (jonge) mantelzorgers in beeld zijn en het aantal zorgvrijwilligers toeneemt.

- Mantelzorgers zich minder overbelast voelen en zorgvrijwilligers passende ondersteuning krijgen.
- Er structureel aandacht is voor lotgenotencontact waarbij mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen.
- Er voldoende respijtzorg beschikbaar is.
- Mantelzorgers gewaardeerd worden voor hun inzet.

Cursus beschadigd brein

De cursus is een reeks van drie bijeenkomsten en geeft inzicht in de werking van het beschadigde brein bij mensen met dementie en Alzheimer en hoe daar mee om te gaan als mantelzorger.

Tijdens de cursus worden ook praktische zaken behandeld en bijvoorbeeld antwoord gegeven op vragen als: 'Wat is een goede omgeving?' en 'Wat zijn positieve prikkels?'.

Thema V

Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

De meeste kinderen in Oegstgeest maken een positieve ontwikkeling door. Tegelijk weten we dat er omstandigheden zijn waardoor ondersteuning of zelfs ingrijpen noodzakelijk is. We zetten ons ervoor in om dat zo preventief mogelijk te doen. Kinderen krijgen alle kans om zich breed te ontwikkelen, hun school af te maken en onbezorgd kind te zijn. Daar maken we ons met onze ketenpartners sterk voor.

17. Een sterke basis voor de jeugd

Waarom dit doel?

Naast het gezin vormt de kinderopvang en het basisonderwijs een veilige en uitdagende plek voor kinderen om op te groeien en zich te ontwikkelen. Alle kinderen krijgen gelijke kansen om een goede start te maken in het basisonderwijs.

Hoe willen we dat bereiken?

De gemeente ziet erop toe dat de kinderopvang voldoet aan de kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang en treedt indien nodig handhavend op. We ondersteunen het basisonderwijs en de kinderopvang, bijvoorbeeld als het gaat om het bieden van passend onderwijs, het realiseren van doorgaande leerlijnen, het verbeteren van de kwaliteit en toegankelijkheid van de voorschoolse educatie en ontwikkelen daarvoor een duidelijke visie. We faciliteren vroegtijdige signalering, waaronder de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen (Hart en Ziel) en verwijzing op het gebied van (taal)ontwikkeling (VVE). Daartoe werken we samen met lokale en regionale partners. We houden toezicht op continuïteit en toegankelijkheid van het openbaar onderwijs in Oegstgeest. We onderzoeken de mogelijkheid om internationaal basisonderwijs te realiseren, zo mogelijk in samenhang met het bestaande internationale voortgezet onderwijs.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid heeft een positief effect op de ontwikkeling, leerprestaties en het algemene welzijn van kinderen.

'Puk' van de VVE-methodiek in Oegstgeest.

We willen bereiken dat:

- Dat de kinderopvang in Oegstgeest voldoet aan de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang en in voldoende mate (kwalitatief en kwantitatief) aanwezig is in Oegstgeest.
- Kinderopvang financieel toegankelijk is voor alle peuters.
- Er voldoende en kwalitatief goede VVE-kinderopvang is voor peuters met (risico op) achterstanden.
- De overgang van voorschoolse voorzieningen naar de basisschool goed verloopt.
- Er voldoende openbaar onderwijs is in Oegstgeest.
- Leerlingen passend onderwijs volgen, waar nodig met extra ondersteuning.

Jenaplanschool De Kring, locatie Willibrord

18. Onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs

Waarom dit doel?

Goede onderwijshuisvesting draagt in grote mate bij aan een goed (internationaal) onderwijsklimaat. De komende jaren staan we voor de uitdaging om meerjarig afspraken te maken over ons onderwijshuisvestingsbeleid en de onderwijsgebouwen geschikt te maken voor een levensduur van 20-40 jaar.

Hoe willen we dat bereiken?

De uitgangspunten voor het onderwijshuisvestingsbeleid zijn vastgesteld in 2019. Hierbij is besloten om de kwaliteit van schoolgebouwen voortaan te meten aan de hand van de criteria van het Landelijk Kwaliteitskader Onderwijshuisvesting. Bij deze kwaliteitsmeting wordt niet alleen beoordeeld op de bouwkundige aspecten maar ook op de functionaliteit en de exploitatiekosten van een gebouw. Door deze werkwijze wordt geborgd dat investeringen noodzakelijk en urgent zijn en bijdragen aan goede onderwijshuisvesting voor de middellange of lange termijn. Dit vertaalt zich in een beleid waar bij nieuwbouw duurzaam en flexibel wordt gebouwd zodat er rekening kan worden

gehouden met te verwachten groei, krimp en medegebruik en dat ook bij renovatie wordt gekeken naar een passend lange termijnperspectief.

Aan de hand van het integraal huisvestingsplan (IHP) maken we meerjarig afspraken over het onderwijsaanbod in Oegstgeest en maken we op basis van een gedeelde visie strategische keuzes voor de investeringen in onderwijshuisvesting.

We willen bereiken dat:

- In iedere wijk het basisonderwijs voldoende capaciteit heeft om leerlingen uit die wijk te kunnen inschrijven en plaatsen.
- De prioriteit en urgentie van een voorziening in de onderwijshuisvesting mede wordt vastgesteld op basis van de uitkomsten van de kwaliteitsmeting van het schoolgebouw.
- Bij nieuwbouw en renovatie schoolgebouwen worden gerealiseerd die geschikt zijn voor het onderwijs voor de volgende 20 – 40 jaar.
- Alle basisscholen de beschikking hebben over voldoende en goede accommodaties voor het geven van bewegingsonderwijs.

19. Jeugdigen behalen een startkwalificatie

Waarom dit doel?

De maatschappelijke opgave is ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk jongeren hun schoolloopbaan met een diploma afsluiten (startkwalificatie) en zich ontwikkelen tot zelfredzame burgers met een goede kans op de arbeidsmarkt. Een passende schoolloopbaan en verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs is hierbij essentieel.

Jeugdigen die vaak verzuimen, hebben een grotere kans om van school uit te vallen en dus Voortijdig Schoolverlater (VSV-er) te worden. De gemeente Oegstgeest kent relatief lage verzuim- en VSV-cijfers binnen de regio Holland Rijnland, maar een verdere daling is wenselijk. Landelijk ligt het percentage op ongeveer 2%.

Het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) werkt aan een sluitende registratie om alle kinderen in beeld te krijgen die -om welke reden dan ook- niet naar school gaan. Hierdoor is voor het jaar 2019-2020 voor het eerst het aantal thuiszitters compleet in beeld en zien wij in eerste instantie een stijging.

Het aantal VSV-ers behoort in Oegstgeest met 0,79% (2018-2019) eveneens tot de laagste binnen de regio Holland Rijnland. Omdat cijfers voor Oegstgeest over de jaren schommelen -het gaat om relatief kleine aantallen- kan op dit moment nog niet worden gesproken over een structurele daling.

Hoe willen we dat bereiken?

Het Regionaal Bureau Leerplicht voert de Leerplichtwet (5-18) uit in opdracht van de gezamenlijke gemeenten. Een belangrijke voorwaarde om verzuim terug te dringen is dat scholen (bij risico's op) verzuim vroegtijdig signaleren, proberen te voorkomen én verzuim consequent melden bij het RBL. Het RBL zet daarom voor ons passende maatregelen in om ongeoorloofd schoolverzuim aan te pakken en recidive van schooluitval te voorkomen.

We willen bereiken dat:

- Alle leerlingen die weinig of lange tijd geen onderwijs volgen in beeld zijn.
- Het schoolverzuim vermindert.
- Het aantal kinderen dat langer dan 3 maanden niet naar school gaat (thuiszitters) afneemt. De komende periode zetten we in op het in beeld krijgen van alle leerlingen die tijdelijk of langere tijd, wel of niet geoorloofd, geen onderwijs volgen (de thuiszitters) en werken we in regionaal verband samen (gemeenten, samenwerkingsverbanden en RBL) om tot een dekkend netwerk te komen, zo nodig met integrale financiering van zogenaamde onderwijs-zorgarrangementen.
- En hiervoor een dekkend netwerk is op het continuum van onderwijs en zorg.
- Voor jongeren in een kwetsbare positie (waaronder statushouders, jongeren met autisme of een beperking) een warme overdracht of extra ondersteuning wordt ingezet om te zorgen dat zij niet vroegtijdig uit het voortgezet onderwijs of bij de overstap van VO naar het MBO uitvallen en zij ook voldoende kansen krijgen om een startkwalificatie te behalen.

De internationale schakelklas

Op dit moment gaan leerlingen die twee jaar op de Internationale Schakelklas (ISK) hebben gezeten naar het reguliere onderwijs. Voor deze leerlingen is het lastig om over te stappen naar een reguliere school. In samenwerking met gemeenten in de regio wordt het ISK-onderwijs verlengd, zodat leerlingen daar een vmbo-diploma kunnen gaan halen. De docenten kennen de leerlingen goed, leerlingen worden extra ondersteund en begeleid. Ze behalen een volwaardig diploma. Leerlingen krijgen een betere kans op een succesvolle integratie in de Nederlandse samenleving. In 2022 zullen naar verwachting de eerste leerlingen de ISK met een diploma verlaten en kunnen doorstromen naar het MBO.

Tabel 22

Schooljaar	2017-2018	2018-2019	2019-2020
% verzuim 5-18 jaar	1,3%	1,4%	1,4%
VSV-ers *	23 (1,21%)	15 (0,79%)	nb
Thuiszitters**	nb	6	20 (0,5%)

* Voortijdig School Verlaters (jongeren zonder startkwalificatie)

** incl. vrijstellingen onder 5a (vanaf 2020 wordt de groep thuiszitters ruimer gedefinieerd)

- Jongeren die zonder startkwalificatie alsnog afhaken, door het Regionale Bureau Leerplicht intensief begeleid worden (RMC-traject) en teruggeleid naar school, werk of een combinatie van beide. Voor de jaren 2021-2024 is een VSV-actieprogramma opgesteld.
- Meer uitgevallen jongeren weer teruggaan naar school.

20. Voorkomen en verminderen van opvoed- en opgroei problemen

Waarom dit doel?

De meeste jeugdigen in Oegstgeest groeien op zonder (noemenswaardige) problemen. Wij zorgen voor de beschikbaarheid van (basis)ondersteuning voor jeugdigen en hun ouders op die momenten dat het nodig is. Hiermee dragen wij bij aan het bieden van een omgeving die jeugdigen in staat stelt gezond en veilig op te groeien en hun talenten te ontwikkelen zodat zij naar vermogen kunnen deelnemen en bijdragen aan de maatschappij.

Hoe willen we dat bereiken?

Als gemeente hebben we de wettelijke verplichting om het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang te versterken en om de opvoedvaardigheden van ouders te bevorderen. Zodat de ouders zelf in staat zijn de verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het opgroeien. De oplossingen voor opgroei- en opvoedproblemen worden waar mogelijk gezocht in het gewone leven, in het eigen (sociaal) netwerk en worden vroegtijdig ingezet.

Als gemeente hebben we een aanjagende en faciliterende rol en dragen we zorg voor de randvoorwaarden. Door middel van subsidies en opdrachten zorgen we voor de beschikbaarheid van passend aanbod en de mogelijkheden om in te spelen op de lokale behoefte. Ook stimuleren we in samenwerking met partijen (o.a. Preventieakkoord Jeugd) deskundigheidsbevordering, samenwerking en inhoudelijke afstemming, wat bijdraagt aan de kwaliteit van de geleverde zorg.

We willen bereiken dat:

- Preventie en vroegsignalering bijdraagt aan het voorkomen van problemen. In samenwerking met partijen zorgen we voor een passend aanbod aan preventieve activiteiten en zorgen we dat de randvoorwaarden voor preventie en vroegsignalering (deskundigheid, samenwerking, inzicht in mogelijkheden van o.a. voorliggend veld) op orde zijn.
- De afspraken van het Preventieakkoord (sterke basis, vroegtijdige ondersteuning, deskundige professionals en samenwerking) worden uitgevoerd en geborgd bij de betrokken partners;
- Het CJG een laagdrempelige toegang is voor het vinden van oplossingen voor kleine en grote vragen over opgroeien en opvoeden.
- De gemeentelijke toegang tot jeugdhulp de beweging naar voren maakt. De professionals in de gemeentelijke toegang sluiten daarom aan bij de maatschappelijke partners die dichtbij de leefwereld van kinderen en gezinnen opereren, zoals het onderwijs, de kinderopvang, huisarts en de jeugdgezondheidszorg. Het inzetten van specialistische jeugdhulp geldt hierbij als uitzondering, maar is altijd inzetbaar voor kinderen en gezinnen die dit echt nodig hebben.

Tabel 23: psychosociale gezondheid

Psychosociale gezondheid	Jeugdigen 11-18 jaar (%)	
	Oegstgeest (%)	HM
Voelt zich (meestal) zeer gelukkig	85	85
Is zeer tevreden met zijn/haar leven	88	88
Heeft veel vertrouwen in de toekomst	85	86
Risico op emotionele problemen	17	19
Risico op gedragsproblemen	6	10
Matig/verhoogd risico op psychosociale problemen	9 / 9	12 / 11
(zeer) Vaak gestresst door >1 factoren	48	43
Somberheid	21	21
Regelmatig moe overdag	61	54

Bron: Kerncijfers Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 (GGD HM)

Tabel 24: jeugdoverlast in Oegstgeest

Jeugdoverlast	2019
Aantal meldingen van jeugdoverlast	96

Bron: cijfers politie-eenheid Den Haag

- Het voorveld en vrijwillige inzet in samenwerking met de toegang tot Jeugdhulp in toenemende mate een rol speelt bij het voorkomen en verminderen van opvoed- en opgroei problemen.
- Jeugdigen en gezinnen passende hulp en ondersteuning krijgen.
- Jeugdoverlast wordt beperkt, o.a. door samenwerking tussen betrokken partners zoals politie en jeugd- en jongerenwerk. We stimuleren jeugdigen om elkaar op een positieve manier in de buitenruimte te ontmoeten. Daarnaast worden inwoners die overlast ervaren actief betrokken om samen met jeugdigen en professionals de overlast te verminderen.

Samen voor de jeugd!

De gemeente werkt vanuit het Preventieakkoord Jeugd samen met betrokken partijen uit het onderwijs, de zorg, vrijwilligersorganisaties, sport, cultuur en veiligheid. Samen zorgen we voor een sterke basis, vroegtijdige ondersteuning en deskundige professionals die goed met elkaar samenwerken.

**PREVENTIEAKKOORD
JEUGD
OEGSTGEEST**

21. We bieden passende jeugdhulp

Waarom dit doel?

Jeugdigen hebben weleens hulp nodig in hun leven. Vaak kunnen mensen hulp krijgen van anderen in hun netwerk, of algemeen toegankelijke voorzieningen (het voorveld). Soms is er echter meer ondersteuning nodig bij problemen, bijvoorbeeld in de vorm van professionele hulpverlening. Wij vinden het belangrijk dat er bij deze hulpverlening wordt gefocust op de kansen en mogelijkheden van de jeugdige, het gezin en hun netwerk. Op die manier sluiten we zo veel mogelijk aan bij het normale leven van een jeugdige, zo 'gewoon' en zo 'thuis' mogelijk. Hierdoor groeien jeugdigen zo gezond en veilig mogelijk op en kunnen zij hun talenten ontwikkelen zodat ze naar vermogen deelnemen en bijdragen aan de maatschappij. Dit is in lijn met de visie op jeugdhulp vanuit de Leidse regio.

Hoe willen we dit bereiken?

Om te bereiken dat jeugdigen passende hulp krijgen, zorgen we voor een sterke toegang voor jeugdhulp. Met ingang van 1 juli 2021 gaat de nieuwe gemeentelijke toegang voor jeugdhulp van start. In deze opdracht staat het kind en het gezin centraal en ligt de focus op normaliseren en het inzetten van hulp zo dichtbij als mogelijk.

Vanaf 2022 werken we met nieuwe contracten voor de gespecialiseerde jeugdhulp. De trend van toenemende kosten brengt met zich mee dat we stevig moeten transformeren. Samen met het Rijk, de gespecialiseerde aanbieders en de gemeenten in de regio gaan we aan de slag met de opgave op kwalitatief en betaalbare zorg te bieden voor onze jeugdigen.

We willen bereiken dat:

- Jeugdigen in één keer passende en integrale hulp ontvangen (cf. de methodiek van 1Gezin-1Plan1Regisseur).

Tabel 25 Kerncijfers Jeugdhulp

	Nederland		Regionaal		Oegstgeest	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
jeugdhulpgebruik	11,4%	12,2%	13,5%	14,8%	12,5%	12,3%
jeugdhulp zonder verblijf	10,6%	11,1%	13,2%	13,9%	12,5%	11,9%
verwijzingen door JGT	27%	32,5%	22%	21%	19%	23,3%
verwijzingen door huisarts	36%	36,5%	31%	23,3%	44%	30,7%
verwijzingen door GI	9%	9,5%	14%	7,3%	12%	5,8%

Bron: CBS statsline Indicatoren Jeugdzorg in natura & Jeugdhulptrajecten in natura; verwijzer, regio (gemeente)

- De overgang 18-/18+ voor kinderen met complexe problematiek soepel verloopt en de overgang naar (meer) zelfstandigheid goed verloopt.
- Er voldoende passende specialistische hulp beschikbaar is voor jeugdigen die dit nodig hebben. Dit zorgt er ook voor dat maatwerk geboden kan worden en dat tijdige doorstroom naar lichtere voorzieningen plaats kan vinden. Deze hulp is zo thuis en dichtbij mogelijk (ambulantisering) en stelt de hulvraag van jeugdigen het en gezin centraal.
- Jeugdigen die niet meer thuis of het eigen netwerk kunnen wonen, groeien zo veel mogelijk op in een gezinsgerichte vorm van verblijf (pleegzorg/gezins-huis). Er wordt ingezet op doorontwikkeling van deze jeugdhulpvormen binnen de Holland Rijnland regio.
- Jeugdigen zo veel mogelijk deelnemen aan een passende vorm van onderwijs, ook wanneer zij jeugdhulp ontvangen. Hiertoe wordt vorm gegeven aan onderwijs/zorg arrangementen.

De praktijkondersteuner Jeugd

In 2020 is in Oegstgeest een pilot gestart met een praktijkondersteuner jeugd die actief is bij alle huisartsen. Jeugdigen met lichte GGZ problematiek ontvangen direct hulp vanuit de huisarts en veelal hoeft er niet naar gespecialiseerde hulp te worden doorverwezen. De samenwerking tussen het JGT, de gemeente en het wijksamenwerkingsverband met de huisartsen is hierdoor verbeterd. Vanaf medio 2021 is de POH-jeugd structureel bij de huisartsen aanwezig en vormt een onderdeel van de opdracht van de gemeentelijke toegang.

Financieel overzicht

De gemeentelijke programmabegroting 2021-2024 vormt het kader voor dit beleidsplan en is hieronder samengevat per thema weergegeven. Het overzicht hieronder bevat de actuele cijfers per beleidsthema in de begroting 2021. De financiële verantwoording vindt plaats binnen de reguliere P&C producten. Voor een volledig overzicht wordt daarom verwezen naar de programmabegroting 2021-2024.

Thema beleidsplan	2021	2022	2023	2024	2025
Naar financiële zelfredzaamheid	3.225.234	3.074.981	2.970.358	2.968.554	2.968.554
Samen meedoen	2.412.134	2.246.884	2.240.207	2.229.642	2.229.642
Een brede kijk op gezondheid	2.880.347	2.777.774	2.762.357	2.758.449	2.758.449
Ondersteuning in de eigen omgeving	4.476.642	4.404.038	4.354.038	4.354.038	4.354.038
Hulp bij goed opgroeien en opvoeden	9.488.850	9.127.378	9.541.238	9.511.674	9.511.674
Totaal	22.483.207	21.631.055	21.868.198	21.822.357	21.822.357

Financiële uitdagingen en risico's in de komende jaren

De komende jaren staan we voor grote financiële uitdagingen. De onzekerheden omtrent bijvoorbeeld de (economische) gevolgen van de coronacrisis, de toenemende druk op Wmo- en jeugdhulpvoorzieningen en de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg brengen met zich mee dat we als gemeente de komende jaren alles in het werk te stellen om de ondersteuning aan onze inwoners betaalbaar moeten houden. In onze ambities sturen we dan ook nadrukkelijk op preventie, vroegsignalering, algemene voorzieningen en werken we als (sub)regio samen om de betaalbaarheid van goede zorg te verbeteren. We moeten als gemeente(n) en partners gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor een kwalitatief verantwoord en betaalbaar stelsel!

Ook ten aanzien van de toekomstige inkomsten vanuit het Rijk bestaan onzekerheden en risico's. Het recente onderzoek naar de tekorten voor jeugdhulp bij gemeenten maakt duidelijk dat we als gemeenten in Nederland 1,6 tot 1,8 miljard meer uitgeven aan jeugdhulp dan dat we aan middelen vanuit het Rijk ontvangen. Ook het verdeelmodel voor de doordecentralisatie van de maatschappelijke zorg is thans nog onduidelijk. Tot slot speelt ook het nieuwe objectieve verdeelmodel en de herijking van het gemeentefonds een significante rol bij het bepalen van onze toekomstige beleidskeuzes in het sociaal domein.

Monitoring en (tussentijdse) evaluaties

Sturen op maatschappelijk resultaat

Zoals ook omschreven in de inleiding bevat dit beleidsplan alle maatschappelijke opgaven in het sociaal domein en is daarmee een breed en integraal kader op basis waarvan de gemeente Oegstgeest de komende jaren aan de slag gaat. We hebben daarbij de inrichting gevolgd van de begroting/jaarrekening van Oegstgeest. Daarmee kan de gemeenteraad aan de hand van actuele ontwikkelingen jaarlijks accenten (ver)leggen en monitoren of de maatschappelijke opgaven ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Een belangrijk onderdeel bij sturen op resultaten betreft het hebben van de juiste informatie op het juiste moment. Veel cijfers/indicatoren worden jaarlijks gepubliceerd op bijv. www.waarstaatjegemeente.nl of worden opgeleverd in de regio (bijv. de cijfers over jeugdhulpgebruik). Tegelijkertijd zien we dat veel cijfers/indicatoren slechts éénmaal per twee jaar of zelfs vier jaar worden aangeleverd. Cijfers geven dus soms wel een actueel beeld, maar bieden niet altijd het volledige plaatje. Daar komt bij dat diverse maatschappelijke opgaven niet altijd beïnvloedbaar zijn of beleid pas na decennia zijn vruchten gaat afwerpen. Als we alleen uitgaan van cijfers, gaan we soms voorbij aan wat er daadwerkelijk gebeurt in ons dorp.

Evaluatiemomenten

Om die reden hebben wij als sturingsprincipe opgenomen dat we de komende periode willen sturen op maatschappelijk resultaat met een andere wijze van verantwoording: we willen samen met onze partners in gesprek om cijfers van context te voorzien, cliëntervaringen mee te wegen en samen met professionals bepalen of een resultaat wel of niet is behaald. Daarbij is uiteraard oog voor het voorkomen van administratieve lasten en maken we afspraken met (zorg)aanbieders om deze administratieve lasten verder in te perken. In de tussenevaluatie in 2022 bieden we daartoe een kort overzicht en gaan we samen met onze partners én de raad in gesprek over de voortgang. Voor het einde van de looptijd wordt het beleidsplan integraal geëvalueerd.

Trots op Oegstgeest!

Veel sport en recreatie mogelijkheden. Korte lijnen. Samenwerking tussen partners. Goede afspraken over preventie jeugd. Repair café. Fijn om in te wonen. Verbinding die bibliotheek steeds meer vindt met samenwerkingspartners. Taalcafé en taalpunt met alle (digi)taalvrijwilligers. Betrokken bewoners en instanties die samen graag optrekken voor het welzijn van de bewoners. Voor kinderen is er goed onderwijs en hoogwaardige kinderopvang, voor alle bewoners voldoende sport en ontspanning mogelijkheden. De vele initiatieven van inwoners om bij te dragen aan een beter dorp. Ik ben er trots op dat zoveel mensen zich vrijwillig inzetten! Nu bij stichting Present vrijwilligers die als Kerstengel iemand die het nodig heeft verrassen met aandacht en attenties. Samenwerking en goede voorzieningen. Samenwerking. Samenhorigheid, maatjes, veel vrijwilligers en veel keuze voor vrijwilligerswerk. Diversiteit. De vrijwilligers! Enthousiasme om samen te werken. We zijn net gestart als wijksamenwerkingsverband Oegstgeest en we zijn zeer verheugd over de positieve reacties die we tot nu toe hebben gekregen van diverse partijen in de 1e-lijnszorg en binnen de welzijnssector. De grote betrokkenheid van veel inwoners bij het wel en wee in het dorp. Grote aantal organisaties en vrijwilligers dat zich inzet voor welzijn medeburgers in ons dorp. Fijne gesprekspartner voor thuiszorg aanbieder. Een burgemeester die 2x per jaar nieuwe inwoners welkom heet. Gehoord worden wat er nodig is. Sportaccommodaties in Oegstgeest. Laagdrempelige beschikbaarheid preventieve logopedie. Grote klanttevredenheid van inwoners over het Sociaal Team Oegstgeest. Actieve inwoners. De kwaliteit van wonen en sociale voorzieningen. Het groen en de ruimte in de omgeving. Gedichtenwedstrijd voor alle scholen n.a.v. de muurgedichten die leiden tot fietsroute. Ons buurthuis. Het grote aanbod aan sportverenigingen. De schoonheid van het dorp. Dat wij zulke goede resultaten hebben behaald in het Sociaal Team Oegstgeest. Cultuur. Woonomgeving. Samenwerking diverse partijen mbt preventie. Kleine overzichtelijke gemeente. Veel voorzieningen. De korte lijnen tussen bestuur en veld. Cultuur. De positionering van het Dorpscentrum in Oegstgeest en de inzet van al onze vrijwilligers om dit te verwezenlijken. De korte verbindingen tussen organisaties. Ik ben trots op Oegstgeest waar zoveel organisaties zich bezighouden met zingeving en welzijn. Belangrijk om samen te werken! In 3 jaar tijd van 0 naar 125 ondersteunde kinderen. Samenwerking partijen, korte lijnen. Grote betrokkenheid vele professionals en vrijwilligers. Het mooie Dorpscentrum. Diversiteit onder leerlingen. Samenwerking met de gemeente, betrokkenheid, participatie vanuit Rivierduinen, mogen meedenken in ontwikkelingen. Korte lijnen met verschillende hulpverleningsorganisaties. Sociale betrokkenheid. De vele initiatieven van burgers en organisaties in het dorp. Sociaal makelaar. Hernieuwde programmering VolksUniversiteit en opknap van aankleding en inrichting. Hele goede kinderopvang. De omgeving! Stichting Wijksamenwerkingsverband Oegstgeest. Actief beleid eenzaamheid en kwetsbaren. Vroegtijdig aandacht voor spraak- en taalontwikkeling bij jonge kinderen. Ruimte voor vrijwilligerswerk. Cultuur en beelden in de openbare ruimte. Samenwerking. Meedenken. Ggz expertise inzetten op een mooie manier. Goed onderwijs. Repair café. Serious game ontwikkeling. LZLO.

